

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ, 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1978

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
198

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 845

Περὶ τοῦ ὁρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς
Β' τάξεως Ἡμερησίου καὶ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς
Κατευθύνσεως καὶ τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Λυκείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχόντας ὑπόψη :

1. Τὴς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 31 παρ. 4 τοῦ Ν. 309/1976
(περὶ ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς Ἑκπαιδεύ-
σεως).

2. Τὴς 6, 21, 22, 97, 100/1978 πράξεις τοῦ Κέντρου
Ἑκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ).

3. Τὴν 842/1978 πράξη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρά-
τειας, με πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
Θρησκευμάτων, ἀποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ (Β') ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἄρθρο 1.

Τὰ διδασκόμενα μάθηματα καὶ οἱ ὥρες εβδομαδιαίας δι-
δασκαλίας τους στὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς
Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μαθήματα :

Α' Πρόγραμμα κοινὸ :

	Ὁρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	5
Ἱστορία	2
Ψυχολογία	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ-Χημεία)	3
Ξένη Γλῶσσα	2
Φυσικὴ Ἀγωγή	3
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1
Γυμναστική-Ανθρωπολογία	1
Σύνολο	29

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία
Ἱστορία
Λατινικὰ
Μαθηματικὰ
Φυσικὰ (Φυσικὴ-Χημεία)

Κατευθύνσεις

α' β'

2' --

2

2

3

3

Σύνολο

6

Γενικὸ Σύνολο

35

35

Ἄρθρο 2.

Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας ἑκείνης στὴ Β'
τάξη ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ἔχει κατὰ
μάθημα ὡς ἑξῆς :

1. Θρησκευτικὰ, ὥρες 2.

Χριστιανισμὸς καὶ Κόσμος.

Α'. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

1. Τὸ φαινόμενον τῆς Θρησκείας :

Ἐννοιὰ καὶ θεωρίαι γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως Θρη-
σκεία.

Τὸ αἶτημα καὶ ἡ ἀναγκαιότητα τῆς Θρησκείας.

Οἱ ἐννοιες ἀναξήτητης, ἀπέρραστης, αἰωνιότητος καὶ
ἀδολοκλήρωσης στὴ Θρησκεία.

2. Ἰνδουισμὸς

Ἐννοιὰ σταθμὸν ἐξελίξεως καὶ μορφῆς τοῦ Ἰνδουισμοῦ.

Ἡ ἐξάπλωση τοῦ Ἰνδουισμοῦ σήμερον.

Ἡ γοητεία καὶ ἡ ἐπίδραση τοῦ Ἰνδουισμοῦ. Κριτικὴ θεώ-
ρηση τῶν ἀρχῶν του.

Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Ἰνδουισμοῦ.

3. Βουδδισμὸς :

Κύριοι σταθμοὶ ἐξελίξεως καὶ μορφῆς τοῦ Βουδδισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Βουδδισμοῦ.

Ἡ ἐξάπλωση καὶ ἐπίδραση τοῦ Βουδδισμοῦ.

Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Βουδδισμοῦ.

4. Ἄλλα Ἀσιατικὰ Θρησκευτικὰ :

Ἡ Θρησκεία τῶν λαῶν τῆς Κίνας.

Ζωροαστρισμὸς : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ
κατάστασις.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

Σιντοισμὸς : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ κα-
τάστασις, κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

5. Θρησκευματα Ἀρχαίων Μεσογειακῶν Λαῶν :
 Ἡ λατρεία τοῦ Μίθρα, τῆς Κυβέλης, τῆς Ἀστάρτης καὶ τῆς Ἰσίδας.
 Ἡ πολυμορφία τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς λατρείας στὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ θρησκεία.
 Θρησκεία καὶ κράτος στοὺς Ρωμαίους. Ἡ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορα.

6. Ἰσλαμισμός :
 Ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.
 Σχέσεις Ἰσλαμισμοῦ μετὰ τὸν Ἰουδαϊσμό καὶ τὸ Χριστιανισμό.
 Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.
 Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ἰσλαμισμοῦ σήμερον.

7. Ἀφρικανικὰ Θρησκευματα :
 Ἀπὸ τὸν Ἀνιμισμὸ καὶ τὴν Πυρολατρείαν ὅτις σύγχρονες μορφές θρησκείας στὴν Ἀφρική.
 Ἡ θρησκευτικὴ ἰδιομορφία καὶ ποικιλία στὴν Ἀφρική.
 Συνάντησις τῆς θρησκευομένης Ἀφρικῆς μετὰ τὸ Χριστιανισμό.

8. Χιλιασμός - Σιωνισμός :
 Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐξάπλωσιν τους.
 Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τους.
 Ἐπιδράσεις τους στὸν ἐλληνικὸ χῶρον.

9. Μασονισμός :
 Εἶναι ὁ Μασονισμὸς θρησκεία ἢ ὄχι; Αἰτιολόγησις ἀποφάσεις.
 Τὸ μεταφυσικὸ καὶ λατρευτικὸ στοιχεῖο τοῦ Μασονισμοῦ.
 Ἡ ἰδιωτικὴ τῆς ἀποκρύψεως καὶ οἱ παρεξηγήσεις τοῦ Μασονισμοῦ.
 Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Μασονισμοῦ.

10. Σύγχρονα Παραθρησκευτικὰ Φαινόμενα :
 Συγκρητιστικαὶ τάσεις στὸ χῶρον τῆς θρησκείας σήμερον.
 Νεοπαγανισμός καὶ νοσηρές ἐκδηλώσεις θρησκευτικότη-
 τας.
 Πνευματισμός, μαγεία, γιόγκα κ.τ.λ.

11. Ἰουδαϊσμός :
 Ὁ ἱστορικὸς χαρακτήρας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.
 Βασικὰ σημεῖα διδ/λίας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.
 Σχέσεις Ἰουδαϊσμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ.
 Ἡ πυρολατρεία στὸν Ἰουδαϊσμό καὶ ἡ ἀκακὴ κρίσις στὸ Χριστιανισμό.

12. Θρησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :
 Ἡ θρησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀναζήτησίς της.
 Ἡ ἀποκάλυψις ὡς εἰσὸς τοῦ «καينوῦ» στὸν ἀνθρώπινον διχολογισμό.
 Ἡ φύλακθροπία τῆς ἀποκαλύψεως καὶ ὁ θεανθρώπινος χαρακτήρας της.
 Φυσικὴ καὶ υπερφυσικὴ ἀποκάλυψις.

13. Σχέσεις Χριστιανισμοῦ καὶ ἄλλων Θρησκευμάτων :
 Κοινὰ σημεῖα.
 Οὐσιαστικαὶ διαφορές.
 Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

14. Ὁ Χριστιανισμὸς στὸν κόσμον σήμερον :
 Ἡ ἐξάπλωσις καὶ διασπορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν κόσμον.
 Στατιστικὰ δεδομένα.
 Ὁ διάλογος τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα θρησκευματα.
 Ἡ ὁρδόδοξη ἱεραποστολὴ στὸν κόσμον σήμερον.

Β' Η ΦΑΝΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

15. Ἡ ἀναζήτησις καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :
 Ἡ ἀναζήτησις τοῦ Θεοῦ (πράξις 17, 27) καὶ οἱ δυνατότητες τῆς φυσικῆς θεολογίας.
 Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱστορίαν. Ὁ ἐρχόμενος Θεὸς τῆς Ἀγίας Γραφῆς.
 Ἡ θεία ἀποκάλυψις ὡς γεγονός καὶ ὡς μήνυμα.
 Ὁ ἀνθρώπινος ἀποδέκτης καὶ συνεργὸς τῆς θείας ἀποκαλύψεως.

16. Τὸ ἐρώτημα γιὰ τὸ Θεό :
 Ἡ ἀναζήτησις τοῦ ἀπόλυτου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.
 Οἱ ἄνθρωποι φαντάζονται καὶ πλάθουν τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς τῶν φιλοσόφων.

Ἡ βιβλικὴ ἀντίληψις γιὰ τὸ Θεό. Ὁ προσωπικὸς Θεός.
 17. Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία γιὰ τὸ Θεό :
 «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, ἡμετεκράτορα».
 Τὸ ἀκατάληπτο τοῦ Θεοῦ.
 Ὑπερβατικότης καὶ ταυτόχρονη ἐνδοκροσμιότης τοῦ Θεοῦ.
 Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ μυστήριον τῆς Ἀγ. Τριάδας καὶ ἡ σημασία της.

18. Ἡ ἔκρηξις τοῦ Θεοῦ :
 Τὸ φαινόμενο τῆς ἀθείας (αἵτια, οὐσία).
 Μορφές τοῦ σύγχρονου ἀθεϊσμοῦ.
 Σχέσεις τῆς ἀθείας, ἐπιστήμης καὶ Διαφωτισμοῦ.
 Κριτικὴ τῆς ἀθείας. Ἡ κἀθαρσις τῆς ἀλήθειας γιὰ τὸ Θεό.

19. Ὁ αὐτόνομος ἄνθρωπος καὶ ἡ κρίσις τοῦ Πολιτισμοῦ μας :
 Ἡ κρίσις τῆς Μεταφυσικῆς καὶ ἡ ἐκκοσμίκευσις τῆς θρησκείας.
 Ὁ ἄνθρωπος ἐξορίζει τὸ Θεὸ στοὺς οὐρανούς. Ἡ κεινοφανὴς θεωρία γιὰ τὸ «θάνατον τοῦ Θεοῦ».
 Ὁ αὐτόνομος ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ τραγωδία τοῦ ἄθρου οὐμανισμοῦ.

20. Ἡ Χριστιανικὴ πίστις :
 Οἱ δυνατότητες τῆς πίστεως στὴν ἐποχὴ μας.
 Ἡ Χριστιανικὴ πίστις. Τὸ νόημα τοῦ ὁρθόδοξου δόγματος.
 Πίστις καὶ γνώσις.
 Στοιχεῖα ὁσχετα πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν : Δεισιδαιμονία, φανατισμός, ἰδεολογία.

21. Σχέσεις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως μετὰ τὴν ἐπιστήμην.
 Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐπιστήμης.
 Τὰ αἷτια τῶν παρεξηγήσεων.
 Γιὰ μιὰ γόνιμη συνεργασία Χριστιανισμοῦ καὶ Ἐπιστήμης.

22. Χριστιανικὴ πίστις καὶ Πολιτισμός :
 Ἀναγνὴ καὶ ὠφέλιμη ἡ συνύπαρξις Χριστιανισμοῦ καὶ Πολιτισμοῦ.
 Οἱ ἀχρηστικότητες μορεῖ νὰ παρουσιαστοῦν καὶ ἀπὸ τίς δύο πλευρές.
 Γιὰ ἓνα χριστιανικὸ πολιτισμό.

23. Ὁ κόσμος :
 Τὸ μεγαλεῖο τοῦ φυσικοῦ σύμπαντος.
 Ὁ κόσμος ὡς δημιουργία.
 Οἱ θεωρίες γιὰ τὴν αὐτοπαρξία καὶ αἰωνιότητα τῆς ὕλης.
 Ἡ ἀξία τῆς ὕλης καὶ ἡ μεταμόρφωσις τοῦ κόσμου.
 Ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὸν κόσμον.

24. Ὁ ἄνθρωπος :
 Ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου. Ψυχὴ καὶ σῶμα.
 Μεγαλεῖο καὶ ἀθλιότης.
 Ἄνδρας καὶ γυναίκα.
 Ἡ ἐνότης τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

25. Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπον.
 Ὁ εἰκονισμὸς τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπον.
 Ἡ ἐνοια καὶ ἡ σημασία τοῦ «προσώπου».
 Προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

26. Τὸ παράλογον τοῦ κακοῦ :
 Ἡ ἠθικὴ πτώσις τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ παράλογον ἢ ἀγωνία, ὁ θάνατος.
 Τὸ τραγικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Ἡ ἀνθρώπινη «βέβη», ὁ «Προμηθεϊσμός», ὁ «ὑπεράνθρωπος».
 Ἡ ἀλλοτρίωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ἡρωοποίηση τοῦ μηδενισμοῦ.

Ἡ ζωτική ἀνέγκη καὶ ἡ νοσταλγία τοῦ ἀνθρώπου γιὰ λήτρωση.

27. Τὸ πρόσωπο τοῦ Αὐτρωτῆ :

Οἱ μεσαιωνικὲς προσδοκίαι καὶ τὸ ἀπὸ κρῖμα τοῦ χρόνου.

Ἡ δόξα καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἐνσαρκώσεως. «Ὁ Λόγος σὰς ἐξ ἐγένετο».

Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος.

28. Ὁ Ἱστορικὸς Ἰησοῦς :

Τὸ ἐρώτημα πρόκληση. «Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι».

Πῶς εἶδαν τὸ Χριστὸ οἱ γενεὲς τῶν ἀνθρώπων. Οἱ «βίαι» τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὁ νέος Ἀδάμ. «Ἴδε ὁ ἄνθρωπος».

29. Ἀξιοπιστία τῆς Βίβλου :

Ἡ ἐριδία τῶν συγγραφέων τῆς Βίβλου.

Ὁ προσωπικὸς χαρακτήρας τῶν συγγραφέων καὶ ἡ θεοπνευστία τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη καὶ ἡ Βίβλος.

30. Οἱ πηγὲς γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό :

Ἡ μαρτυρία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἡ βεβαιότητα τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἱστορικότητα τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ πίστις στὸ Χριστὸ καὶ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου.

31. Τὸ ἔργο τοῦ Αὐτρωτῆ :

Διδασκαλία καὶ θαύματα : «Ὡς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα».

Ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀνάπλασις τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐκπλήρωση τῆς «θείας οἰκονομίας».

32. Τὸ «Πνεῦμα τῆς ἀλήθειας» :

Ἡ «ἀπουσία» τοῦ Παράκλητου ὡς τὴν Πεντηκοστή.

Τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ Παράκλητου.

Θεσμός καὶ Πνεῦμα, Χάρισμα καὶ ἀξίωμα, Ἱστορία καὶ Μεταμόρφωση.

33. Ἐκκλησία : Ἡ νέα κοινωνία :

Τὶ εἶναι ἡ Ἐκκλησία :

Ἡ ἐκκλησία ὡς μυστήριον. Τὸ φηρὲ καὶ τὸ ἄφρατο στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ θεία Χάρη μέσα στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὴν Ἱστορίαν. Ἡ «καινὴ κτίσις».

34. Παράδοση καὶ ἀνανέωση στὴν Ἐκκλησία :

Ἑρμηνεία στὴν παράδοση καὶ δημιουργικὴ ἀνανέωση.

Παρεξηγήσεις καὶ ὑπερβολές.

Θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ πλαίσια γιὰ παράδοση καὶ ἀνανέωση.

Ἡ παράδοση καὶ ἡ ἀνανέωση στὴν Ἐκκλησία σήμερα.

35. Ἡ Ἐλπίδα τοῦ κόσμου καὶ ὁ ἐρχόμενος :

Ἡ προσωρινότητα τοῦ κόσμου : «Παράγει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου».

Τὸ τέλος καὶ ἡ τελείωση. Τὶ μπορῶ νὰ ἐλπίζω ;

Ἀνθρώπινες ἐλπίδες καὶ οὐτοπίες.

Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, Κρίση καὶ ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Γ' ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΣ ΛΑΗΘΕΙΑΣ

36. Ὁ Δεκάλογος :

Κείμενο : Ἐξόδου 20,1-18.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

37. Τὸ πρόβλημα νὰ εἶσαι ἄνθρωπος :

Κείμενο : Γρηγορίου Νύσσης «Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου».

(ἐπιτομή).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.

Ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἐποχὴ μας.

Ἡ εὐδυνία τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἐαυτοῦ αὐτοῦ.

38. Τὰ Μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ :

Κείμενο : Ψαλμός 103.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

39. Γιὰ τοὺς ἔρχοντες Ὑμνος στοὺς Προγόνους.

Κείμενο : Σοφία Σειρά 32,1-6 καὶ 44,1-15.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

40. Ἡ χάρις τοῦ λαοῦ :

Κείμενο : Ἡσαΐου κεφάλαια 34-35 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

41. Ὁ Τρόπος καὶ τὸ Περιεχόμενο τῆς προσευχῆς :

Κείμενο : Ματθαίου 6,6-15.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

42. Ἡ ἀρχιερατικὴ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ :

Κείμενο : Ἰωάννου, κεφ. 17.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

43. Ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν :

Κείμενο : Πράξεων 2,37-47 καὶ 4,32-46.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Διδάγματα γιὰ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα.

44. Ὁ Ὑμνος τῆς ἀγάπης :

Κείμενο : Α' Κορινθ. 13,1-13.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

45. Ἡ Εὐθὺνη νὰ εἶσαι Χριστιανός :

Κείμενο : Ἰακώβου 1,2-27 καὶ 2,14-26.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς λατρευτικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

46. Εὐγνωμοσύνη στὸ διδάσκαλο :

Κείμενο : Γρηγορίου Νεοκαισαρείας. Πνευματικὲς παρ. 3-4. BEP 17, 277-280 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

47. Ἡ ἐξοχότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ :

Κείμενο : Ἐπιστολὴ πρὸς Διόγνητον, κεφ. 5-9 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

48. Σχέσεις ἀρετῆς καὶ Εὐημερίας :

Κείμενο : Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Ἐπιστολὴ 5, 186. (Λόγος πρὸς Ἑλλήνας) MG 78, 1437-1444 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

49. Θεσηνίες : Ποῖνα καὶ Εὐημερία :

Κείμενο : Μ. Βασιλείου, Ἐν λιμῶ καὶ ἀνγμῶ παρ. 7-9 (ἐπιτομή) EHE 7, 150-161.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

50. Πίστις καὶ Ἔργα :

Κείμενο Διαδόχου Φωτιῆς, Κεφάλαια γνωστικὰ 100 περὶ πνευματικῆς τελειότητος κεφ. 20-21, SHC 5 BIS, MG 65.

Σχόλια : Γραμματολογικά, πραγματικά, θεολογικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

51. Ἡ ἐκκλησία ἀγωνίζεται γιὰ τὸ λαὸ :

Κείμενο : Νουσοστόμου, εἰς τοὺς ἀνδριάντας ἑμίλια 21 (ἀποστάσματα).

Σχόλια : Γραμματολογικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.

Ἀναγνώγῃ στὴ σημερινή ἐποχή.

52. Ὕμνος στὸ Χριστό :

Κείμενο : Κλήμεντος Ἀλεξ. Παιδαγωγός 3, 12 ΒΕΠ 7,233.

Μετάφραση τοῦ Ὕμνου.

Σχόλια : πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Ὁρὸς 4.

Α' Γλωσσικὴ διδασκαλία :

Εὐκαιρικά, κατὰ τὴ διδ/λία τῶν κειμένων, θὰ γίνεται συμπλήρωση τῆς γλωσσικῆς καταρτίσεως τῶν μαθητῶν (μὲ γλωσσικὰς ἀσκήσεις). Ἐπιμονή, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη, ἰδίως στὰ ἀκόλουθα κεφάλαια : α) Οἱ ξενικὲς ἐπιδράσεις ἐξαιτίας τῆς ἐπικοινωνίας μας μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ἡ ἀφομοίωση τῶν ξένων λέξεων. β) Ἡ ἐπιστημονικὴ ὁρολογία. γ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας ἀπὸ τὴν ἀρχαία καὶ τὴ μεταγενέστερη ἑλληνική.

Εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν στὴ δομὴ καὶ τὸ ὕψος τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου. Ἐπισήμανση χαρακτηριστικῶν χωρίων γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν ἐκφραστικὴν τοὺς πληρότητα. Συστηματικότερη ἀνάλυση τοῦ ὕφους. Εἶδη τοῦ ὕφους (ὕψος πλαδαρό, ἄτονον, ἐπιτηδευμένο, ἀνθηρό, ἀπλό κ.τ.λ.).

Διάκριση ἐπιπέδων λεξιλογίου : λεξιλόγιον καθημερινῆς ὁμιλίας, λεξιλόγιον λογοτεχνίας (πεζογραφίας, ποιήσεως), λεξιλόγιον ἐπιστημονικοῦ λόγου κ.τ.λ.

Β' Διδασκαλία κειμένων :

Ἀνάγνωση καὶ ἐρμηνεία ἀντιπροσωπευτικῶν ἔργων τῆς νεοελληνικῆς Γραμματείας, πεζῶν καὶ ποιητικῶν, μὲ ἰδιαιτέρην παιδευτικὴν καὶ λογοτεχνικὴν ἀξίαν. Τὰ κείμενα αὐτὰ θὰ λαμβάνονται ἀπὸ ἐγκειμένην συλλογὴ Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων καὶ ἀπὸ αὐτοτελεῖς ἐγκειμένους ἐκδόσεις καὶ θὰ ἀναφέρονται σὲ ὅλες τὰς περιόδους τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας καὶ σὲ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου. Στὴν τάξιν αὐτὴν ἀρχίζει ἡ διδασκαλία θεατρικῶν κειμένων. Ἀπὸ τὴν παλαιότερη νεοελληνικὴ γραμματεία θὰ ἐπιλεγοῦν ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα ἔργων ἀπὸ τὴν ἄλωση τῆς Κων/πόλεως, ὡς τὴν Ἐπαναστάσιν, καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν Κρητικὴν λογοτεχνίαν. Ἐκτενέστερη θὰ εἶναι ἡ ἐπιλογή ἔργων, ἑμμετρῶν καὶ πεζῶν, ἀπὸ τὴ γενιὰ τοῦ Παλαμῆ καὶ μετὰ.

Ἐπίσης θὰ ἐπιλεγοῦν ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν δημωδέστερον λόγον τῆς τελευταίας βυζαντινῆς περιόδου.

Μελέτη τῶν ἐκτενέστερων κειμένων στὸ σπίτι ἀπὸ τοὺς μαθητὰς σύμφωνα μὲ τὰς ὁδηγίας τοῦ καθηγητῆ καὶ ἐρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία τοὺς στὸ σχολεῖο, ὅπως καὶ στὶς προηγούμενας τάξεις. Βελιότερη ἐξέταση τοῦ ἱστολογικοῦ περιεχομένου, τῶν ἰδιαιτέρων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνολογίας καὶ τοῦ ὕφους τοῦ κάθε διδασκόμενου ἔργου. Χαρακτηρισμὸς τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἀντίστοιχου λογοτεχνικοῦ εἶδος. Στοιχειώδης ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχετικὰ μὲ τὸ θέατρο ὡς ἰδιαιτέρον λογοτεχνικὸ εἶδος. Σύντομες καὶ σαφεῖς πληροφορίες γιὰ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰ ἔργα τοὺς, γιὰ τὰ εἶδη τῆς πεζογραφίας καὶ τῆς ποιήσεως, γιὰ τὰς ἰδιαιτέρας τεχνολογίας τῶν σχολῶν στὴν πεζογραφίαν καὶ τὴν ποίησιν (χλασικισμὸς, ρομαντισμὸς, ρεαλισμὸς, νητουραλισμὸς, συμβολισμὸς κ.τ.λ.). Μετρικὴ ἀνάλυση τῶν ποιημάτων. Ἐπιδράσεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς λογοτεχνίας στὴ νεοελληνικὴν πεζογραφίαν καὶ ποίησιν.

Ἀνάγνωση καὶ ἐρμηνεία ἐκλεκτῶν ἀποσπασμάτων κλασσικῶν ἔργων τῆς ξένης λογοτεχνίας. Μελέτη τῶν κειμένων ἀπὸ τοὺς μαθητὰς στὸ σπίτι καὶ ἐρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία τοὺς στὸ σχολεῖο, ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὰ ἑλληνικὰ κείμενα. Στοιχειώδης γραμματολογικὴ ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχε-

τικὰ μὲ αὐτὰ τὰ ἔργα καὶ σύγκρισή τοὺς πρὸς ἀντίστοιχα ἑλληνικὰ ἔργα τοῦ διδάσκειν.

Συνέχιση τῆς ἀσκήσεως τῶν μαθητῶν στὴν καλλιθετη ἀνάγνωση καὶ ἀπαγγελίαν. Συνέχιση ἐπίσης τῆς ἀσκήσεως τοὺς στὴ χρῆσιν λεξιῶν Γραμματολογίας καὶ βοηθημάτων. Καθοδήγησις τῶν μαθητῶν, ὥστε νὰ αὐτενεργοῦν μελετώντας λογοτεχνικὰ ἔργα στὸ σπίτι.

Γ' Γραμματολογία-Μετρική :

Κατὰ τὴ διδ/λία τῶν κειμένων θὰ δίνονται τὰ ἀπαραίτητα γραμματολογικὰ στοιχεῖα γιὰ τοὺς συγγραφεῖς, τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως καὶ τῆς πεζογραφίας, τὰς τεχνολογίας, τὰς Σχολὰς κ.τ.λ. Κατὰ τὸ δεύτερον τετράμηνον συστηματικὴ διδ/λία κατὰ τὸν τρόπον συνόπτει τῆς ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς γραμματείας ὡς τὰς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 20οῦ αἰῶνα, μὲ ἀναφορὰν στὰ χαρακτηριστικὰ ἔργα τῆς κάθε περιόδου καὶ τοῦ κάθε λογοτεχνικοῦ εἶδους. Κατὰ τὴ διδ/λία ποιημάτων ἀνακεφαλαίωση καὶ ἐμπέδωση τῶν διδασκόμενων στοιχείων μετρικῆς καὶ συμπλήρωσή τοὺς (ὠδὴ, μπαλάντα, ἀλφάβητοι, ἀκροστιχίδες).

Δ' Ἐκθέσεις :

Στὴν τάξιν αὐτὴν οἱ ἐκθέσεις περιορίζονται στὶς γραπτές. Γραφὴ μιᾶς ἐκθέσεως κάθε δεκαπενθήμερον στὸ σχολεῖο. Ἡ διάρκεια τῆς γραφῆς θὰ εἶναι 1 1/2 ὥς 2 ὥρες. Πρέπει νὰ γραφοῦν 10 τουλάχιστον ἐκθέσεις κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος.

Θέματα ἐκθέσεων : ἀνάλογα πρὸς τὰ θέματα τῆς προηγούμενης τάξεως, ποὺ ἀπασχολοῦν καὶ προβληματίζουν τὸ σύγχρονον ἄνθρωπον, μὲ διεύρυνση τοῦ κύκλου τοὺς ὡς ἐξῆς :

Περιγραφή μνημείων καὶ μεγάλων τεχνικῶν ἔργων μὲ προσωπικὰς σκέψεις καὶ κρίσεις. Χαρακτηρισμὸς καὶ συγκρίσεις ἱστορικῶν προσωπικοτήτων.

Συγκρίσεις καὶ χαρακτηρισμοὶ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων, ἐποχῶν, θεσμῶν, ἔργων τέχνης.

Μικρὲς πραγματεῖες καὶ μελέτες σὲ θέματα ποιητικοῦ περιεχομένου.

Ἀνάπτυξη ἐννοιῶν, γλωσσικῶν, ἀποφθεγμάτων. Ἀνάπτυξη παροιμιῶν καὶ παροιμιακῶν φράσεων. Ἀνάπτυξη χωρίων πεζῶν κειμένων καὶ στίχων ἢ στροφῶν ποιημάτων.

Γενικὰ τὰ θέματα τῶν ἐκθέσεων τῆς τάξεως αὐτῆς πρέπει νὰ ἔχουν οὐσιαστικὸν περιεχόμενον, ὥστε μὲ αὐτὰ νὰ κινεῖται ἡ σκέψις τῶν μαθητῶν καὶ νὰ ἀσχοῦνται αὐτοὶ στὴ λογικὴ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκθεσὴ διανοημάτων.

Ἡ διόρθωσις τῶν ἐκθέσεων θὰ γίνεται μὲ προσοχὴν ἀπὸ τὸν καθηγητὴν στὸ σπίτι. Οἱ διορθωμένους ἐκθέσεις θὰ σχολιάζονται στὴν τάξιν κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς διδακτικῆς ὥρας. Κατὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν θὰ ἐπισημαίνονται τὰ συνηθισμένα καὶ κοινὰ σφάλματα (πραγματικά, λογικά, συντακτικά, ὀρθογραφικά, στίξεως, κυριολεξίας, διερθρωσέως, συνθέσεως κ.τ.λ.) μὲ σκοπὸν τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοὺς, καὶ θὰ δίνονται ὁδηγίαι γιὰ τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν ἐκθεσὴν ἰδεῶν.

Καὶ στὴν τάξιν αὐτὴν θὰ καταβάλλεται ἐπίμονη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς κενολογίας καὶ τὴν ἀσκῆσιν τῶν μαθητῶν στὴν ὀρθὴ ἀνάπτυξιν καὶ ἐκθεσὴ τῶν διανοημάτων τοὺς, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξιν.

III. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Α' Πρόγραμμα καὶ ὥρες 5.

1. Ἐρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπον.

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Εἰσαγωγή : Βίος καὶ διδ/λία τοῦ Σωκράτη, βίος καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, ὁ φιλοσοφικὸς διάλογος ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου.

III) Με την ολοκλήρωση της ερμηνευτικής εργασίας, θα γίνει η συνολική θεώρηση του διαλόγου, για να αντιληφθούν οι μαθητές το περιεχόμενο, την επιχειρηματολογία, τη δομή του έργου και τις άρεστές του έργου του Πλάτωνα.

β) Όμηρου Ίλιάδα (Έκλογές), ώρες 2 από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 Ιανουαρίου.

I. Εισαγωγή: Ο ιστορικός πυρήνας της Ίλιάδας και ο εμπλουτισμός του με μυθολογικά στοιχεία. Ο ποιητής της Ίλιάδας (με σύντομη και σαφή έκθεση του βιωματικού ζητήματος) περιεχόμενο και γενικό διάγραμμα της Ίλιάδας (όπου θα ερμηνεύεται και η δομή του έργου). Η επίδραση των βιωματικών επών στον ελληνικό και παγκόσμιο πολιτισμό.

II) Θα ακολουθήσει γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των ραψωδιών: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317) Ζ (στ. 237-529) και Ω (στ. 144-704). Οι στίχοι της ραψωδίας Ε όπως και μέρη της ραψωδίας Ω θα διδασκούνται από μετάφραση.

III) Η γενική θεώρηση, που θα γίνει μετά την ολοκλήρωση της ερμηνευτικής εργασίας, θα έχει ως στόχο την κατάδειξη των άρετων της βιωματικής ποιήσεως και των διαφορών στο χαρακτήρα των δύο βιωματικών επών (και την εξήγησή τους).

γ) Ευριπίδη, Ίφιγένεια ή εν Ταύροις, ώρες 3:

Από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολικού έτους.

I. Εισαγωγή: Η γέννηση και εξέλιξη της δραματικής ποιήσεως. Σύνδεση της με τη διονυσιακή λατρεία. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της τραγωδίας και ο άριστοτελικός έρισμός. Έορτες του Διονύσου και παραστάσεις δραμάτων. Το άρχαιο θέατρο και η σκηνή του. Οι τρεις μεγάλοι δημιουργοί: Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης, βίος και έργα του Ευριπίδη.

II) Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της τραγωδίας. Αν κρίνεται αποδοτικό από το διδάσκοντα, τα χωρικά μέρη μπορούν να διδασκούνται από μετάφραση.

III) Έπειτα από την ολοκλήρωση της εργασίας, θα γίνει συνολική θεώρηση της τραγωδίας. Με τα δεδομένα της διδ/λίας θα υποθετηθεί ο Ευριπίδης στην έποχή του και στο λογοτεχνικό είδος που ανήκει, θα αναγνωθούν το βαθύτερο νόημα του έργου που διδάχθηκε και οι ιδέες που εκφράζονται σ' αυτό, θα γίνει χαρακτηρισμός των κύριων προσώπων του έργου και θα υπογραμμισθεί ο δραματικός χαρακτήρας του και οι θεατρικές άρεστές του.

δ) Θουκυδίδη, Δημογραφίες: Ώρες 2 από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολ. έτους.

I) Εισαγωγή: Σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδη. Η θέση των δημογραφιών μέσα στο έργο του και το ιστορικό πλαίσιο της κάθε δημογραφίας που θα διδασκείται.

II) Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των κεφ. 37-50 (Δημογραφίες Κλέωνος-Διοδότου) του Γ' βιβλίου των Ιστοριών του Θουκυδίδη.

III) Με τη συνολική θεώρηση, που θα ακολουθήσει την έρμηνεία του ζεύγους δημογραφιών, θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν το περιεχόμενο και την επιχειρηματολογία, τη δομή και τις ρητορικές άρεστές κάθε λόγου χωριστά και σε αντιπαραβολή των δύο λόγων μεταξύ τους. Θα γίνει σύγκριση με τα διδασκόμενα ως την τάξη αυτή ρητορικά κείμενα και θα συζητηθεί το θέμα της αυθεντικότητας των δημογραφιών του Θουκυδίδη.

2. Έρμηνεία Κειμένων από μετάφραση.

Πλάτωνος, Απολογία Σωκράτους, ώρα 1 από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 Ιανουαρίου.

I) Εισαγωγή: Η θέση του Σωκράτη, γενικό διάγραμμα και δομή της απολογίας.

II) Θα ακολουθήσει η πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της Απολογίας.

III) Στη γενική θεώρηση θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τη βαθύτερη ήθικη σημασία της Απολογίας, να σχηματίσουν την εικόνα της πνευματικής, κοινωνικής και ήθικης προσωπικότητας του Σωκράτη από τα δεδομένα του κειμένου (σε συσχέτιση με εκείνα του Κρίτωνα) και να διαπιστώσουν τη διαφορά της Απολογίας από τα γνωστά σε αυτούς ρητορικά κείμενα.

Β' Πρόγραμμα Έπιτομής, ώρες 2.

Γλωσσική διδασκαλία:

Σκοπός της γλωσσικής διδ/λίας είναι:

1. Να οδηγηθούν οι μαθητές στη βαθύτερη γνώση της δομής της αρχαίας ελληνικής και να μελετήσουν τα συνθετικά συντακτικά φαινόμενα που η λειτουργία τους είναι σημαντική στον αρχαίο ελληνικό λόγο.

2. Να συνειδητοποιηθούν οι ομοιότητες και οι διαφορές (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) της νέας ελληνικής (δημοτικής) με την αρχαία ελληνική, και

3. Να ενισχυθεί η ικανότητα των μαθητών στη μεταφορά (μετάφραση) αρχαίων ελληνικών κειμένων στη νεοελληνική γλώσσα.

Τέλη:

Θα διδασκούνται περίπου 30 θέματα από πεζά κείμενα της αττικής διαλέκτου της κλασικής έποχής. (Η διδ/λία κάθε θέματος δεν πρέπει να ξεπερνά τις 2 διδακτικές ώρες). Τα θέματα που θα επιλεγούν πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. Να περιέχουν την ανάπτυξη μιάς ενδιαφέρουσας ιδέας ή την περιγραφή ενός αυτοτελούς περιστατικού, (ιστορικού είτε της δημόσιας ή ιδιωτικής ζωής των αρχαίων Έλλήνων), χωρίς να ξεπερνούν τους 20 στίχους.

2. Να προσφέρονται για τη μελέτη ενός συνθετικότερου συντακτικού φαινομένου ή για τη συμπλήρωση ελλείψεων των μαθητών στη Γραμματική.

3. Να παρουσιάζουν ενδιαφέρον αισθητικό, ώστε από άποψη μορφής να μην υστερούν από τα διδασκόμενα στην τάξη κείμενα. Καλό είναι, τα διδασκόμενα θέματα, κάθε φορά να έχουν περιεχόμενο συγγενικό με εκείνο του διδασκόμενου στην τάξη αρχαίου κειμένου και μάλιστα να ανήκουν στο ίδιο γραμματολογικό είδος ή και στον ίδιο συγγραφέα.

IV. ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 2.

(Ιστορία Ρωμαϊκή-Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 μ.Χ.).

1. Συνέπειες των μεγάλων κατακτήσεων για τους Ρωμαίους κατακτητές:

Οικονομία.

Κοινωνία (νέες κοινωνικές τάξεις, δοϋλοι).

Τρόποι ζωής (θηρσεία, γράμματα, τέχνες, εκπαίδευση).

Προσπάθειες για μεταρρύθμιση: Γράκχοι.

2. Δοκιμασίες της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας:

Η στρατιωτική μεταρρύθμιση (του Μάρκου) και οι συνέπειες της.

Πρώτα δείγματα τρομοκρατίας, δικτατορίας (Σύλλας).

Η πρώτη τριανδρία.

Η δράση του Ίσουλίου Καίσαρα.

Δεύτερη τριανδρία. Κατάλυση της Δημοκρατίας.

Ρωμαϊκή αυτοκρατορία στην Ελλάδα 146 π.Χ. 27 π.Χ.

3. Ρωμαϊκή Ειρήνη: Ασφάλεια και Εδνομία στους λαούς της Μεσογείου. Η έποχή του Αυγούστου. Οικονομική ανάπτυξη νέου Κράτους.

Δύο αιώνας αυτοκρατορίας (ως το τέλος των Αντωνίων).

Ο Ρωμαϊκός κόσμος στα χρόνια της άκμης (ένδοξη πολιτισμού, γράμματα, θρησκείες).

4. Το Ρωμαϊκό Κράτος στο δρόμο της παρακμής.

Η κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. (έσωτερική αναρχία, δυναστεία των Σεβήρων, η έποχή των 30 Τυράνων, επαναστάσεις, νέοι έθιμοι, διάσπαση της διοικητικής ενότητας). Αίτια της παρακμής.

Διοικητικές μεταρρυθμίσεις.

Ο Χριστιανισμός (ὡς τὴν ὥρα τοῦ θανάτου).

Τέχνη Ρωμαϊκή καὶ Χριστιανική (ὡς τὴν ἀρχὴν τοῦ 4ου αἰώνα).

5. Πρωτοβυζαντινὴ Ἑποχὴ : ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα στὸ Μεσαίωνα (324-610).

Οἱ δύο πρῶτοι αἰῶνες (ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινiano, 324-518).

Χριστιανισμός καὶ Ἑλληνισμός, οἱ παράγοντες τοῦ συνθέτου τῆς Φυσιογνωμίας τοῦ Βυζαντίου.

Ἡ πολιτικὴ τῶν αὐτοκρατόρων ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινiano.

Κατάρρευση τοῦ Δυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικὲς ἐπιδρομές (Γερμανοὶ-Οὔννοι).

Ο Ἰουστινιανὸς καὶ οἱ διάδοχοι (ὡς τὸ 610 μ.Χ.).

Ἡ Χριστιανικὴ - Βυζαντινὴ τέχνη (ἀπὸ 313-610 μ.Χ.).

6. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.) : περίοδος α' (610-717).

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Βυζαντίου ἐναντὶ ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν (ἀπὸ τὸν Ἡράκλειον ὡς τὴν ἀνοδοῦ τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων, 610-717 μ.Χ.).

Ἐμφάνιση καὶ πρόοδος τοῦ Ἰσλάμ.

Ἐξόρμησις τῶν Ἀράβων (ὡς τὴν ἀναχαίτισή τους στὸ POITTIERS, 732, μ.Χ.).

Ἰδρυση Βουλγαρικῶν Κράτους στὸ Δούναβη.

Ἐξέλληνισμός τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

7. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.) :

Περίοδος Β' (717-867) Ὑπέρβαση τῶν δυσχερειῶν, Εἰκονομαχία, Πολιτιστικὴ ἀκτινοβολία.

Οἱ αὐτοκράτορες.

Εἰκονομαχία.

Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Ἀραβες καὶ τοὺς Βουλγάρους.

Τὸ Παπικὸ Κράτος.

Παραμονὲς Ἀγμῆς (ἡ «νέα ἐποχὴ» τοῦ Μιχαήλ Γ').

Βυζαντινὴ Τέχνη τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

8. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.).

Περίοδος Γ' (867-1081) : Ἡ μεγάλη ἀκμὴ (ὡς τὸ 1025 μ.Χ.) καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς παρακμῆς :

Μακεδονικὴ Δυναστεία.

Βυζαντινὴ Ἐποποιία.

Βυζαντινὴ Ἀναγέννησις-Ἀκτινοβολία τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Νέοι ἐχθροὶ (Νομαδοὶ, Ρῶς, Σελτζούκοι).

Κρατικὴ Ὁργάνωσις.

Γράμματα-Τέχνες.

9. Ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ὡς τὸ τέλος τοῦ Μεσαίωνα.

Ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν στὴ διαμόρφωση νέων κρατῶν.

Τὸ Βασίλειον τῶν Φράγκων ὡς τὸν Καρλομάγνον καὶ τοὺς διαδόχους του.

Οἱ Νορμανδοί.

Φεουδαρχικὸ σύστημα.

Οἱ σταυροφορίες (σύντομη ἀναφορά).

Ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας στὸ μεσαιωνικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης (ὡς τὴν ἐξορία τῆς AVIGNON).

Ἡ Εὐρώπη στὴν παραμονὴν τῆς Ἀναγεννήσεως.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ τέχνη κατὰ τὸ Μεσαίωνα.

10. Ὑστεροβυζαντινὴ Περίοδος : (Α) (1081-1204) :

Οἱ δυναστεῖες Κομνηνῶν καὶ Ἀγγέλων.

Ἐθνικὰ κινήματα στὰ Βαλκάνια (Σέρβοι - Βούλγαροι).

Οἱ Σταυροφορίες (ἰδιαίτερα α', β', γ', δ').

Κατὰληψις τῆς Κων/νίης ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους (1204).

11. Ὑστεροβυζαντινὴ Ἑποχὴ (Β) : (1204-1261)-(1261-1453) :

Ἡ Φραγκοκρατία (1204-61) :

α) Φραγκικὴ κράτη

β) Ἑλληνικὰ κράτη (ἰδιαίτερα τὸ Κράτος τῆς Νικαίας).

Ἡ ἐποχὴ τῶν Παλαιολόγων (1261-1453) :

α) Οἱ Παλαιολόγοι αὐτοκράτορες.

β) Σέρβοι, Ἀλβανικοὶ ἐπαιτισμοί.

γ) Ἐμφάνιση καὶ πρόοδος τῶν Ὀθωμανῶν.

δ) Προσπάθειες γιὰ τὴν διάσωση τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

ε) Τελευταῖες ὥρες τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας-αἰτία τῆς πτώσεως.

στ) Ὑστεροβυζαντινὴ τέχνη-ἀκτινοβολία τῆς.

ζ) Βυζαντινὴ λογοποιία.

Β' Ἐπιλογὴς - Ὁρὸς 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τῆς διδ/λίας τῆς Ἱστορίας ὡς μαθήματος ἐπιλογῆς εἶναι ἡ βαθύτερη σπουδὴ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς μὲ τὴν μελέτην εἰδικῶν τομῶν τῆς Ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐνημέρωσις τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς μεθοδολογίας τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τῆς.

Α. Θέματα γενικά :

1. Ἡ μεθοδολογία τῆς Ἱστορίας.
2. Παράγοντες τῆς ἱστορικῆς ζωῆς.
3. Ἀνάλυση τῶν ἐννοιῶν «πολιτισμός», «τομεῖς πολιτισμοῦ», «ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ».

Β. Θέματα εἰδικά :

1. Κεφάλαια τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ.
2. Σχέσεις τοῦ Βυζαντίου μὲ γειτονικοὺς λαούς.
3. Θέματα ἐρμηνείας τῆς Βυζαντινῆς τέχνης.
4. Κρατικὴ ἀντίληψις καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ Βυζαντίου.

Γ'. Ἡ Ἱστορία ἀπὸ τὴν πηγὴν :

Συλλογὴ καίμενων-πηγῶν τῆς ὕστεροβυζαντινῆς ἐποχῆς (καὶ τῶν σταυροφοριῶν), μὲ προλόγους, κατατοπιστικὰ σημειώματα καὶ τὸν ἀντικείμενον ὑπομνηματισμόν.

Υ. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ὉΡΕΣ 2

1. Σκοπὸς :

Ἡ διδ/λία τοῦ μαθήματος ἐπιδιώκει :

1. Νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς μαθητὰς στὰ βασικὰ θέματα τῆς Ψυχολογίας ὡς ἐπιστήμης, νὰ τοὺς κατατοπίσῃ γιὰ τὴν ψυχικὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ἐκδηλώσειν τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῆς σχετικῆς βρολογίας.
2. Νὰ τοὺς βοηθῇ νὰ ἀποκτήσουν παρατηρητικότητα καὶ ἀντικειμενικότητα στὴν ἀντίληψιν τοῦ ἑξω κόσμου.
3. Νὰ τοὺς βοηθῇ στὴν κατανόησιν τοῦ ἑαυτοῦ τους καὶ τῶν ἄλλων ὥστε νὰ ἀναπτύξουν ἁρμονικὰς σχέσεις μὲ τοὺς συνανθρώπους τους.

2. Διδακτέα ὕλη :

Εἰσαγωγὴ :

Ὁρισμός καὶ ἀντικείμενον τῆς Ψυχολογίας. Ἀρχὴ καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστημονικῆς Ψυχολογίας. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Μέθοδοι. Κλάδοι τῆς Ψυχολογίας. Ἡ συνείδησις καὶ ἡ ὁλότης τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Διαίρεσις τῆς Γενικῆς Ψυχολογίας.

Α. Συνείδησις καὶ ἀντίληψις :

Ἡ ἀντίληψις : Ὁρισμός καὶ στάδια σχηματισμοῦ τῆς ἀντίληψεως.

Ἀντίληψις μορφῶν. Ἀντικειμενικὴς πλάνος (ψευδαίσθησις καὶ παραίσθησις).

Τὸ αἶσθημα : Ἑνωσις καὶ ὁρισμός. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Σχέσις ἐρεθισμοῦ καὶ αἰσθήματος. Διαίρεσις τῶν αἰσθημάτων : Αἰσθημάτων θερμοκρασίας, πίεσεως, πόνου, ὀργανικὰ, μυσικὰ καὶ στατικὰ αἰσθήματα, αἰσθήματα γεύσεως, ὀσμῆς, ἀκούσεως. Ἀντίληψις καὶ ἰδιότητες τῶν χρωμάτων, ἀχρωματώσεως. Ἡ σύμπραξις τῶν αἰσθήσεων στὴν ἀντίληψιν. Προσαρμογὴ τῶν αἰσθήσεων καὶ νόμοι τῶν αἰσθημάτων.

Ἡ παράστασις : Ἑννοια καὶ εἶδη. Παράστασις καὶ ἐντύπωση. Ἐποπτεία. Παραστατικοὶ τύποι.

Οἱ συνειρμοί : Ἑννοια καὶ νόμοι. Οἱ ὅροι ἐπιλογῆς κατὰ τὴν ἀνάπλασιν. Ἡ δυνάμει τῶν συνειρμῶν. Συνειρμοὶ καὶ ὕψι κατὰστασις. Ἡ συναισθησις.

Ἡ μνήμη : Ἑννοια καὶ ιδιότητες. Ἡ ἀπομνημονεύσιμος. Ἡ ἀνάμνησις. Διαταραχὰς τῆς μνήμης. Σημασίαι τῆς μνήμης. Ἡ φαντασία. Ἑννοια καὶ εἶδη. Ἐξέλιξις καὶ σημασία.

Ἡ ἀντίληψις τοῦ χώρου, τῆς ἐπιφάνειας, τοῦ βάρους. Ἡ ἀντίληψις τοῦ χρόνου καὶ τῶν χρονικῶν σχέσεων.

Ἡ νόσις : Σκέψις καὶ διανοήσις. Ἡ σύνληψις τῶν σχέσεων : Ἀφαίρεσις, ἀνάλυσις, σύνθεσις. Ἡ κρίσις. Ὁ συλλογισμός. Ἡ ἔννοια καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν ἐννοιῶν. Σχέσις ἐννοιῶν καὶ λέξεων. Ἑννοιαὶ ποιητὲς καὶ ἐπιστημονικαί.

Β. Συνειδήσις καὶ συναισθήματα :

Ἑννοια καὶ ὅρισμός τοῦ συναισθήματος. Σχέσις συναισθημάτων καὶ ὁργανισμοῦ. Ἰδιότητες τῶν συναισθημάτων. Ἐντονα συναισθήματα (ἄψιθυμίες).

Ἐντύπωση καὶ συναίσθημα. Ἀνάπλασις καὶ ἀνάμειξις τῶν συναισθημάτων. Μεταφορὰ τοῦ συναισθήματος. Συναισθήματα καὶ ὁρμές. Συσσωρευτικὴ ἀπήχησις, ἀντίθεσις καὶ ἀμβλύνσις τῶν συναισθημάτων. Συστήματα συναισθημάτων. Τὸ συναίσθημα τῆς ἐνοχλίας. Διαταραχὰς τῶν συναισθημάτων. Συναισθήματα καὶ χαρακτῆρας. Εἶδη τῶν συναισθημάτων. Τὸ αὐτοσυναίσθημα, κοινωνικὰ συναισθήματα. Κατώτερα καὶ ἀνώτερα συναισθήματα. Συναισθημα καὶ ἐνστικτο. Συναισθήματα θεωρητικὰ, καλίσθητικὰ, ἠθικὰ, θρησκευτικὰ.

Γ. Συνειδήσις καὶ βούλησις :

Τάσεις καὶ στήριξις στὴν ψυχικὴ ζωὴ. Βούλησις καὶ συναίσθημα. Ἀξιολογικὴ κρίσις, ἀπόφασις καὶ βούλησις. Διαταραχὰς καὶ ἀδυναμίες τῆς βουλήσεως.

Ἡ προσοχὴ : ἔννοια, ιδιότητες, ὅροι, σημασία.

Βούλησις καὶ δράσις. Εἶδη δράσεως. Ὁρμές καὶ κινήσεις. Βούλησις καὶ ἐκλογὴ (τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως).

Ὁρμές καὶ ἐνστικτὰ. Εἶδη ἐνστικτῶν. Ἡ ἐμπλοκὴ καὶ ἀπόθρηξις τῶν ὁρμῶν. Τὰ συμπλέγματα. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ὁρμῶν.

Συνειδήσις καὶ ἀσυνειδήτο (ψυχναλυτικὲς ἀπόψεις).

Ἰδιοσυγκρασίαι, χαρακτῆρας, προσωπικότητα. Περιεχόμενα καὶ σχέσις τῶν ὁρμῶν.

VI. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

A. Πρώταγμα Κοινὸ

1. ΑΛΓΕΒΡΑ-ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ, ΩΡΕΣ 2

1. Ἀλγεβρικὲς ἐξισώσεις :

Ἐπίλυσις πολυωνυμικῆς ἐξισώσεως. Τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις τοῦ ἀνάγονται σὲ πολυωνυμικὰς.

2. Μαθηματικὴ ἐπαγωγὴ :

Ἀρχὴ τῆς μαθηματικῆς ἐπαγωγῆς. Ἐφαρμογὲς :

3. Ἀπόδειξις τιμῆ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ :

Ὁρισμός. Ἰδιότητες : $(\alpha) = (-\alpha)$, $-(\alpha) \leq \alpha \leq (\alpha)$, $(\gamma - \alpha) \leq \alpha - \gamma \leq \alpha - \gamma$, $(\alpha + \beta) \leq (\alpha) + (\beta)$, $(\alpha\beta) = (\alpha)(\beta)$,

$\left(\frac{\alpha}{\beta}\right) = \frac{(\alpha)}{(\beta)}$. Ἐπίλυσις τῶν ἐξισώσεων $\alpha(\gamma) + \beta = 0$,

$\alpha(\gamma) + \beta\gamma + \gamma = 0$, $\alpha\gamma^2 + \beta(\gamma) + \gamma = 0$

4. Ἀκολουθίαι :

Ὁρισμός. Μονότονη ἀκολουθία, Φραγμένη ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀκολουθίας. Μηδενικὴ ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀθροίσματος, διαφορῆς, γινόμενου καὶ πηλίκου ἀκολουθιῶν. Σύγκλιση ἀκολουθιῶν. Ἐφαρμογὴ στὴν ὑπολογισμὸν ρίζας ἐξισώσεως. Ἐφαρμογὴ στὴν μέτρησις τοῦ κύκλου.

5. Προόδου :

Ὁρισμός ἀριθμητικῆς, γεωμετρικῆς καὶ ἁρμονικῆς προόδου. Συνθήκη γὰρ τὴν ἀποτελεῖν διαδοχικοὺς ὅρους προόδου οἱ ἀριθμοὶ α , β , γ . Ἀθροισμα τῶν πρώτων ὁρῶν προόδου. Ἀθροισμα ἀπείρων ὁρῶν φθίνουσας γεωμετρικῆς προόδου. Ἐφαρμογὲς σὲ προβλήματα ἀνατολισμοῦ καὶ χρονολογίας.

6. Λογάρισμοι :

Ὁρισμός. Λογάρισμος γινόμενου, πηλίκου, δυνάμεως, ρίζας. Δεκαδικοὶ λογάριθμοι καὶ πινάκες τους. Πράξεις μὲ δεκαδικοὺς λογαριθμούς. Ἀπλὲς ἐκθετικὲς καὶ λογαριθμικὲς ἐξισώσεις.

7. Τριγωνομετρία :

Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ἀθροίσματος καὶ διαφορῆς δύο τόξων. Σχέσεις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν ἐνὸς τόξου μὲ τοὺς τριγωνομετρικοὺς ἀριθμούς τοῦ διπλάσιου τόξου. Τροπὴ ἀθροίσματος καὶ διαφορῆς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σὲ γινόμενα καὶ ἀντιστρόφως. Ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυσις τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων. Τριγωνομετρικὲς σχέσεις μεταξὺ πρωτευόντων στοιχείων τριγώνου καὶ ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυσις τριγώνων.

II. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, ΩΡΕΣ 2.

1. Κανονικὰ πολύγωνα :

Ὁρισμός. Ἰδιότητες. Κατασκευὲς ἐξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, δεκαγώνου καὶ πενταγώνου.

2. Μέτρησις κύκλου :

Μήκος κύκλου. Ἐμβαδὸν κυκλικοῦ δίσκου, κυκλικῶν τομέων καὶ κυκλικῶν τμημάτων.

3. Εὐθεῖαι καὶ ἐπίπεδα στὸν χώρο :

Ἀξιώματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδων. Καθετότητα εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Διέδρος γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδων. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

4. Πολύεδρα :

Πολυεδρικὴ γωνία. Πολύεδρα : Πρῶμα, παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, κύλινδρος πυραμίδας. Βασικὲς ιδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὅγκου τους.

5. Στερεὰ ἐκ περιστροφῆς :

Ὁρισμοί. Κύλινδρος, Κῶνος, κολυμβητὴς κῶνος. Βασικὲς ιδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὅγκου τους. Περιστροφή τριγώνου γύρω ἀπὸ ἄξονα.

6. Σφαίρα :

Ὁρισμός. Σχετικὲς θέσεις α) εὐθείας καὶ σφαίρας, β) ἐπιπέδου καὶ σφαίρας, γ) δύο σφαιρῶν. Σφαιρικὴ ζώνη καὶ ἐμβαδὸν τῆς. Ἐμβαδὸν σφαίρας. Σφαιρικὸς τομέας καὶ ὅγκος του. Ὁγκὸς σφαίρας. Ὁγκὸς σφαιρικοῦ δακτυλίου καὶ σφαιρικοῦ τμήματος.

B. Ἐπιλογῆς, ὥρες 3

1. Βασικὲς ἀλγεβρικὲς δομὲς :

Ὁράδα. Δακτύλιος. Σῶμα. Διανομητικὸς χώρος :

2. Στοιχεῖα γραμμικῆς Ἀλγεβρας :

Πίνακες. Πράξεις μὲ πίνακες. Τετραγωνικοὶ πίνακες. Ὁρίζουσες. Βασικὲς ιδιότητες. Ἀντιστροφή πίνακα. Ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυσις γραμμικῶν συστημάτων.

3. Μιγαδικοὶ ἀριθμοὶ :

Δομὴ τοῦ συνόλου τῶν μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Μέτρο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τριγωνομετρικὴ μορφή μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τύπος DE MOIVRE. Ἐφαρμογὲς.

4. Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν :

Βασικὰ θεωρήματα διαιρετότητας ἐπὶ σύνολο τῶν ἀκέραιων. Ἀκέραιες λύσεις τῆς ἐξισώσεως $\alpha\chi + \beta\psi + \gamma = 0$.

5. Θεωρία πολυωνύμων μὲς μεταβλητῆς :

Πολυώνυμα ἐκ ταυτότητας ἴσας. Διαμετότητα πολυωνύμων. Βασικὰ θεωρήματα γὰρ τὴν ρίζας πολυωνύμου.

6. Συμπληρωματικὰ θέματα :

Ἐξισώσεις γ' καὶ δ' βαθμοῦ. Διαμετότητα ἐξισώσεων μὲ παράμετρο. Εἰδικὲς μορφὲς τριγωνομετρικῶν ἀνισώσεων καὶ συστημάτων.

1. ΦΥΣΙΚΗ

Α' Πρόγραμμα Κοινόν, ὥρες 2

Μαγνητισμός

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις μαγνήτες.

Μαγνήτιση με ἐπαφή καὶ με ἐπαγωγή. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο :

Ὁρισμός Μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Μαγνητικὴ ροή. Μαγνητικὴ διαπερατότητα καὶ σχετικὴ κατὰ τάξιν τῶν ὑλικῶν. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες. Μαγνητικὸ πεδίο τῆς γῆς.

Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἑνὸς τόπου : μαγνητικὴ ἐγκλίση, μαγνητικὴ ἀπόκλιση.

Μαγνητικὴ πυξίδα.

Στατικός Ἡλεκτρισμός

1. Ἡλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἡλεκτρικὸ πεδίο :

Ὁρισμός ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἡλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικόν, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεία. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότητα ἀγωγῶ :

Ὁρισμός χωρητικότητας. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητας. Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : Χωρητικότητας πυκνωτῆ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτῆ, σύνδεση πυκνωτῶν. Μορφές πυκνωτῶν.

Συνεχὲς Ἡλεκτρικὸ Ρεῦμα

1. Ἡλεκτρικὸ ρεῦμα :

Τὸ ἡλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἡλεκτρονίων. Εἶδη γεννητριῶν. Ἐνταση ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Διαφορὰ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἑνὸς ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Νόμος τοῦ OHM. Μονάδες μετρήσεως ἐντάσεως, δυναμικοῦ καὶ ἀντιστάσεως. Ἀμπερόμετρο καὶ βολτόμετρο. Νόμος τῆς ἀντιστάσεως ἑνὸς ἀγωγῶ. Σύνδεση ἀντιστάσεων.

2. Ἐνέργεια ἡλεκτρικοῦ ρεύματος :

Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα :

Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἡλεκτρογενετική δύναμη καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίσταση.

Νόμος τοῦ OHM γιὰ τὸ κλειστὸ κύκλωμα.

Ἡλεκτρομαγνητισμός

Μαγνητικὸ πεδίο τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τῶν BIOT - SAVART. Μαγνητικὸ πεδίο εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Μαγνητικὸ πεδίο σωληνοειδοῦς. Ἡλεκτρομαγνήτες καὶ ἐφαρμογές τους. Ἡλεκτρομαγνητικὴ δύναμη. Νόμος τοῦ LAPLACE.

Ἀγωγιμότητα Ὑγρῶν

Ἡλεκτρολύτες. Ἡλεκτρολύση. Ἐξήγηση ἡλεκτρικῆς ἀγωγιμότητας. Νόμος ἡλεκτρολύσεως. Συσσωρευτές. Ἡλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ἐφαρμογές.

Ὀπτική

1. Διάδοση τοῦ φωτός :

Εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτός καὶ ἀποτελέσματά της. Ταχύτητα διάδοσεως τοῦ φωτός (χωρὶς περιγραφὴ τῶν μεθόδων μετρήσεώς της).

2. Ἀνάκλαση τοῦ φωτός :

Νόμοι ἀνακλάσεως τοῦ φωτός.

Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ κάτοπτρα. Ἐξισώσεις τῶν σφαιρικῶν κατόπτρων.

3. Διάθλαση τοῦ φωτός :

Νόμοι τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός. Ὀπτικὴ γωνία καὶ ἐλκτικὴ ἀνάκλαση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διαθλάσεως. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ἐλκτικῆς ἀνακλάσεως.

4. Σφαιρικοὶ φακοί :

Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοί. Γενικὲς ἐξισώσεις τῶν φακῶν. Ἰσχύς φακοῦ καὶ ὁμοζωνικοῦ συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα :

Ἀπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περιληπτικὰ τὰ : περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέας, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάλυση τοῦ φωτός :

Ἀνάλυση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν ὁρατῶν, ὑπερὺθρων καὶ ὑπεριώδων. Οὐράνιο τόξο. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν σωμάτων.

7. Φωτομετρία :

Φωτεινὴ ἐνέργεια. Φωτεινὴ ροή. Φωτισμός. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρικῶν μεγεθῶν. Νόμοι φωτισμοῦ. Φωτομετρία.

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς, ὥρες 2

Σκοπὸς

Συστηματικότερη σπουδὴ τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ἐμβάθυνση σ' αὐτά, ἡ ὁποία θὰ στηρίζεται στὴν πειραματικὴ μέθοδο με ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις θὰ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ δυνατόν ἀπὸ μαθητὲς, ὥστε νὰ εἰσάγονται προοδευτικὰ στὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τῶν φαινομένων.

I. Ἀπὸ τὴ Μηχανικὴ :

Κυκλική μεταβαλλόμενη κίνηση ὕψους σημείου. Βολὲς κατακόρυφον, ὀριζόντιον, πλάγια. Κινούμενα συστήματα ἀναφορῆς. Ἔργο ἀντιστάσεων καὶ μεταβολὴ τῆς δυνάμεως.

Ἐφαρμογὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ὁρμῆς. Πύραυλος.

Κρούση : Ἐλαστικὴ, πλαστικὴ, συντελεστής κρούσεως. Περιστροφή στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ σταθερὸ καὶ ἀπὸ μεταβλητὸ ἄξονα. Γυροσκόπιο.

Μεταβολὴ τοῦ G ἀνάλογον μετὰ τὸ ὕψος. Τεχνητοὶ δορυφόροι.

Ροὴ ρευστῶν. Νόμος τῆς συνέχειας. Νόμος τοῦ BERNOULLI. Ἐφαρμογές. Ἐσωτερικὴ τριβὴ τῶν ρευστῶν.

Ἀριθμὸς MAGH. Ὑπερχητικὰς ταχύτητες. Ὑδροκίνητηρες.

II. Ἀπὸ τὴ Θερμότητα :

Τρόποι μεταβολῆς τῆς κατστάσεως ἀερίου. Εὐρεση τῆς μοριακῆς μάζας καὶ τῆς πυκνότητος ἀερίου. Νόμος τοῦ DALTON. Κορεσμένοι καὶ ἀκόρεστοι ἀτμοί. Τριπλὸ σημεῖο.

Θερμοδυναμικὴ : Α' Θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Ἀτμομηχανές. Βενζινοκίνητηρες. Κινητῆρες DIESEL. Ἀεριοστρόβιλοι. Δεύτερο θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Κύκλος τοῦ CARNOT. Φυτικὲς μηχανές. Ἐντροπία.

III. Ἀπὸ τὸ μαγνητισμό :

Ἐπίδραση ὁμογενοῦς μαγνητικοῦ πεδίου σὲ μαγνητικὸ δίπολο. Μαγνητικὴ ροπή. Μαγνήτιση. Μαγνητικὴ ὑστέρηση.

IV. Ἀπὸ τὸν ἡλεκτρισμό :

Διηλεκτρικὴ σταθερά. Ἡλεκτροστατικὲς μηχανές. Ἡλεκτρικὴ ροὴ καὶ νόμοι τῆς. Σφαιρικὸς πυκνωτῆς. Πειραματικὴ ἀπόδειξη τοῦ στοιχειώδους ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

Ρυθμιστικὲς ἀντιστάσεις. Ρυθμιστὴς τάσεως. Μέτρηση ἀντιστάσεων. Σύνθετο κύκλωμα. Κανόνες τοῦ KIRCHOFF. Σύνδεση γεννητριῶν. Ἀποδέκτες.

Κίνηση ἡλεκτρονίου μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο. Ἐρμηνεία προσελύσεως τῶν μαγνητικῶν πεδίων. Ὀργανὰ ἡλεκτρικῶν μετρήσεων.

V. Ἀπὸ τὴν ὀπτική :

Μέθοδος μετρήσεως τῆς ταχύτητος τοῦ φωτός κατὰ FIZEAU. Ὀπτικὸ πεδίο ἐπιπέδου κατόπτρου. Περιστροφὴ ἐπίπεδου κατόπτρου. Ὀπτικὸ πεδίο σφαιρικοῦ κατόπτρου. Σφάλματα σφαιρικῶν κατόπτρων. Εὕρεση τῶν τύπων τῶν φακῶν. Σφάλματα φακῶν. Σύνθετο μικροσκόπιο. Ἡλεκτρικὸ φάσμα. Ἀχρωματικὸ σύστημα πρισμάτων καὶ φακῶν. Ἀπόδοσις φωτεινῆς πηγῆς. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τοῦ φωτός.

2. ΧΗΜΕΙΑ

Α. Πρόγραμμα Κοινό, "Ωρα 1

I. Κατάταξις τῶν Στοιχείων - Περιοδικὸ Σύστημα :

Ἀρχικὲς κατατάξεις τῶν στοιχείων
Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων
Περιοδικότητα τῶν ἰδιοτήτων τῶν στοιχείων
Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

II. Σύγχρονη Ἀτομικὴ Θεωρία (Δομὴ τοῦ Ἀτόμου) :

Γενικά :

Τὰ διάφορα ἀτομικὰ πρότυπα
Κατασκευὴ τῶν πυρήνων τῶν ἀτόμων
Ἰσότοπα καὶ ἰσοβαρῆ στοιχεῖα.

III. Θεωρία τῆς Ἠλεκτρολυτικῆς Διαστάσεως - Ἠλεκτρολύσις :

Μεταλλικοὶ ἄγωγοι - Ἠλεκτρολυτικοὶ ἄγωγοι
Θεωρία τῆς Ἠλεκτρολυτικῆς διαστάσεως τοῦ ARRHENIUS
Ἠλεκτρολύσις - Νόμοι τῆς Ἠλεκτρολύσεως. Μηχανισμὸς τῆς Ἠλεκτρολύσεως.

IV. Ὄξεα - Βάσεις - Ἀλατα :

Ὄξεα καὶ Βάσεις :

Γενικὲς ἰδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Ἐξουδετέρωση.

Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων, ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων.

Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν βάσεων, ἀνυδρίτες τῶν βάσεων.

Ἀλατα. Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ἀλάτων.

Κανονικὰ, ὄξινα βασικὰ ἄλατα. Διπλὰ ἄλατα. Μικτὰ ἄλατα.

Σύμπλοκα ἰόντα. Σύμπλοκα ἄλατα.

Γραμμοῖσοδύναμα τῶν ὀξέων τῶν βάσεων καὶ τῶν ἀλάτων. Γενικὰ περὶ διαλυμάτων. Κανονικὰ διαλύματα.

Ἰσχύς τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων.

V. Μέταλλα :

Γενικὲς ἰδιότητες μετállων.

Γενικὲς μέθοδοι ἐξαγωγῆς τῶν μετállων

Γενικὰ περὶ τῶν κραμάτων.

VI. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλίων :

Γενικὰ περὶ τῶν μετállων τῶν ἀλκαλίων.

Νάτριο.

Ὑδροξείδιο τοῦ νατρίου (καυστικὸ νάτριο)

Ἀνθρακικὸ νάτριο (σόδα)

Ὄξινο ἀνθρακικὸ νάτριο.

Χλωριούχο νάτριο.

Νιτρικὸ νάτριο.

Ὑδροξείδιο τοῦ καλίου (καυστικὸ κάλιο)

Ἀνθρακικὸ κάλιο (ποτάσσα)

Ὄξινο ἀνθρακικὸ κάλιο

Χλωριούχο κάλιο

Χλωρικὸ κάλιο

Νιτρικὸ κάλιο.

VII. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλικῶν Γαιῶν :

Γενικὰ περὶ τῶν μετállων τῶν ἀλκαλικῶν γαιῶν.

Μαγνήσιο

Ὄξείδιο τοῦ μαγνησίου (μαγνήσια)

Ἀνθρακικὸ μαγνήσιο

Θεικὸ μαγνήσιο

Ἀσβέστιο

Ὄξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἀσβεστος)

Ὑδροξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἐσβεσμένη ἀσβεστος)

Ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο

Θεικὸ ἀσβέστιο

Χλωριούχο ἀσβέστιο

Ἀνθρακασβέστιο

Κονιάματα.

VIII. Ἀλουμίνιο (Ἀργίλιο) - Κασσίτερος - Μόλυβδος :

Ἀλουμίνιο

Ὄξείδιο τοῦ ἀλουμινίου (ἀλουμίνα)

Θεικὸ ἀλουμίνιο

Στυπτήρια

Πυριτικά ἄλατα τοῦ ἀλουμινίου

Κεραμευτικὴ

Κασσίτερος

Μόλυβδος

Ὄξείδιο τοῦ μολύβδου

Ἀνθρακικὸς μολύβδος.

Συσσωρευτὲς μολύβδου

IX. Χαλκὸς - Ἀργυρος - Χρυσός :

Χαλκός

Θεικὸς Χαλκός

Ἀργυρος

Νιτρικὸς ἄργυρος

Ἀλογονοῦχες ἐνώσεις τοῦ ἀργύρου

Φωτογραφικὴ

Χρυσός.

X. Ψευδάργυρος - Ὑδράργυρος - Χρῶμιο - Μαγγάνιο :

Ψευδάργυρος

Ὄξείδιο τοῦ ψευδαργύρου

Ὑδράργυρος

Ἀλογονοῦχες ἐνώσεις τοῦ ὑδραργύρου

Χρῶμιο

Ενώσεις τοῦ Χρωμίου

Μαγγάνιο

Ενώσεις τοῦ μαγγανίου.

XI. Σίδηρος - Κοβάλτιο - Νικέλιο - Λευκόχρυσος :

Σίδηρος

Κοβάλτιο

Νικέλιο

Λευκόχρυσος

Ραδιενεργὰ στοιχεῖα

Ράδιο

Οὐράνιο

Ὑπερουράνια στοιχεῖα - Ἀκτινίδες.

B' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς, "Ωρα 1

Σκοπὸς :

Συστηματικότερη σπουδὴ τῶν χημικῶν φαινομένων καὶ ἐμβάθυνσις σ' αὐτά, ἢ ὅποια θὰ στηρίζεται στὴν πειρατικὴ μέθοδο μὲ ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις θὰ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ δυνατὸ ἀπὸ μαθητὲς ὥστε νὰ εἰσάγονται προοδευτικὰ στὴν ἐπιστημονικὴ ἐρευνὰ τῶν φαινομένων.

Διδακτέα Ὑλη

I. Ἰδιότητες τῶν Διαλυμάτων :

Γενικά :

Τάσις ἀτμῶν. Νόμος τοῦ RAOULT

Ζεσεοσκοπία - Κρυοσκοπία

Προσδιορισμὸς τοῦ μοριακοῦ βάρους τῶν διαλυμένων σωμάτων.

Ὄσμωση - Ὄσμωτικὴ πίεσις.

Προσδιορισμὸς τῶν μοριακῶν βαρῶν ἀπὸ τὴν ὀσμωτικὴν πίεσις.

II. Χημικὴ Ἀντίδρασις - Ταχύτητα Ἀντιδράσεως καὶ Παράγοντες ποὺ τὴν ἐπηρεάζουν :

Ἡ χημικὴ ἀντίδρασις

Ταχύτητα ἀντιδράσεως

Παράγοντες πού επηρεάζουν την χημική αντίδραση
Θερμοχημεία
Κατάλυση.

III. Χημική Ίσορροπία :

Αμφίδρομες αντιδράσεις. Χημική ισορροπία
Νόμος της επιδράσεως της μάζης
Παράγοντες πού επηρεάζουν την χημική ισορροπία.

IV. Ηλεκτρονική Θεωρία του Σθένους - Χημικοί Δεσμοί :

Ηλεκτρονική θεωρία του σθένους.
Τά διάφορα είδη των χημικών δεσμών : (Έτεροπολικός, ομοιόπολικός, ήμιπολικός δεσμός, δεσμός υδρογόνου, μεταλλικός δεσμός).

V. Ιδιότητες των Ηλεκτρολυτικών Διαλυμάτων :

Ίσχυς των οξέων και των βάσεων
Βαθμός ιονισμού (ή διαστάσεως) - σταθερά ιονισμού (ή διαστάσεως)
Επίδραση κοινού ιόντος.
Γινόμενο διαλυτότητας.
Διάσταση του νερού-PH.
Ρυθμιστικά διαλύματα
Δείκτες
Υδρόλυση.

VI. Ηλεκτρονική Θεωρία Οξειδώσεως και Αναγωγής :

Γενικά περί οξειδώσεως και αναγωγής
Αριθμός οξειδώσεως
Τά κυριώτερα οξειδωτικά και αναγωγικά μέσα
Παραδείγματα οξειδοαναγωγικών αντιδράσεων
Δυναμικό οξειδοαναγωγής.

III. Από το Ειδικό Μέρος της Ανόργανης Χημείας :

Τά κυριώτερα, βιομηχανικής σημασίας ανόργανα οξέα και βάσεις. (Υδροχλωρικό οξύ, θειικό οξύ, νιτρικό οξύ, αμμωνία, καυστικό νάτριο). Μελέτη της συστάσεως των μετάλλων και κράματων, θερμική ανάλυση.

VII. Ξένη Γλώσσα Όρες 2.

I. ΑΓΓΛΙΚΑ

1. Προφορά. Άσκήσεις φωνολογίας και προφορᾶς λέξεων και προτάσεων γίνονται όπως και στην προηγούμενη τάξη. Άσκήσεις σχετικές με τή δομή της αγγλικής γλώσσας επαναλαμβάνονται, όπως και στην προηγούμενη τάξη και συνεχίζονται, χρησιμοποιούνται για τὸ σκοπὸ αὐτὸ φράσεις-υποδείγματα, γίνονται ἀσκήσεις ἀντικαταστάσεως ὅρων καὶ ἀλλαγῆς χρόνων καὶ ἄλλες παρεμφερεῖς.

2. Ἀνάγνωση. Γίνεται ἀνάγνωση ἀπὸ κατὰλληλη συλλογὴ ἀναγνωσμάτων, πού ἀναφέρονται σὲ χαρακτηριστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς κοινωνίας, περιγραφὰς πόλεων, βιογραφίαις συγγραφέων ἢ ἄλλων προσωπειῶν, ἐπιστολὰς, συναλλαγὰς, ἀνέκδοτα, περιλήψεις λογοτεχνικῶν ἔργων ἢ ἱστορικῶν περιστατικῶν. Μποροῦν ἀκόμη νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀποσπάσματα ἀπὸ γνωστὸς ἀγγλοὺς ἢ ἀγγλόφωνους συγγραφεῖς. Μπορεῖ νὰ γίνεται στὴν τάξη αὐτὴ καὶ σιωπηρὴ ἀνάγνωση, γιὰ νὰ ἀσχοῦνται οἱ μαθητὲς στὴ γρήγορη ἀνάγνωση.

3. Γραμματικὴ καὶ Συντακτικὸ. Συμπληρώνεται στὴν τάξη αὐτὴ ἡ διδ/λία τῆς αγγλικῆς γραμματικῆς, ἐπισημαίνεται ἡ διαίτερα ἢ σημεῖα τῶν ρηματικῶν τύπων (ἀπαρεμφάτου, μετοχῶν, γερονδίου), ἡ ἀκολουθία τῶν χρόνων καὶ ἡ χρῆση ἁκλιῶν λέξεων καὶ ἰδιωματικῶν ἐκφράσεων.

4. Προφορικὲς ἐκθέσεις. Ὅργανώνονται συζητήσεις καὶ διάλογοι πάνω σὲ θέματα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς γιὰ ἄσκηση στὸν προφορικὸ λόγο. Θέματα γιὰ συζήτηση μπορεῖ νὰ εἶναι : ἡ ἐκπαίδευση, ἡ αγγλικὴ γλῶσσα, οἱ κοινωνικὲς συνήθειες, ἱστορικὰ περιστατικά, νέα ἀπὸ τῆ σύγχρονη ζωὴ καὶ ὅποιοδήποτε ἄλλο εὐκαιρικὸ θέμα.

5. Γραπτὲς ἀσκήσεις. Θὰ ἔχουν τὴ μορφή ἀσκήσεων τοῦ προηγούμενου χρόνου, μὲ σχετικὰ μεγαλύτερη πλοκὴ καὶ ποιικιλίαν.

6. Ἐκθέσεις. Σύνταξη ἐπιστολῶν, περιγραφῆς σκηνῶν, ἀφήγησης περιστατικῶν, περιληπτικῆς ἀπόδοσης κειμένων, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη, ἐκταση 60-80 λέξεις εἶναι ἐκπαιδευτικὴ.

7. Μετάφραση. Σκόπιμο εἶναι νὰ γίνεται σχετικὴ μεταφραστικὴ ἀσκηση κάθε 15 ἡμέρες, ἀπὸ τὴν αγγλικὴ στὴν ἑλληνικὴ καὶ ἀντίστροφα.

II. ΓΑΛΛΙΚΑ

1. Προφορά. Ἀσκήσεις φωνολογίας καὶ προφορᾶς λέξεων καὶ φράσεων κρίνονται ἀπαραίτητες, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη, π.χ. SEINE - CHAINE, SEIZE - CHAISE MOUSSE - MOUCHE κτλ. Ἐπανάληψη ἀσκήσεων σχετικῶν μὲ τὴ δομὴ τῆς γλώσσας καὶ συνέχισή τους : χρησιμοποιούνται γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ φράσεις - υποδείγματα καὶ γίνονται ἀσκήσεις ἀντικαταστάσεως ὅρων, ἀλλαγῆς χρόνων κλπ.

2. Ἀνάγνωση : Ἀνάγνωση ἀπὸ κατὰλληλη συλλογὴ ἀπλοστυμένων κειμένων πεζογράφων, ὅπως τῶν : VOLTAIRE, P. MERINEE, H. BALZAC, A. DAUDET, M. PROUST, T. GAUTIER, J. MAUREAS, P. VERLAINE, G. APOILINAIRE, ABEE BREMOND.

Ἐπεξεργασία καὶ φορὰ τῶν κειμένων, πού ἀποβλέπει στὴν ἐξπαγῆ τῶν χαρακτηριστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ νεώτερου γαλλικοῦ πολιτισμοῦ, καθὼς καὶ παραλληλισμὸς καὶ σύγκριση μὲ τὰ ἀντίστοιχα ρεύματα τῆς Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας (Κλασικισμὸς, Ρομαντισμὸς, Παρνασσισμὸς, Ρεαλισμὸς, Συμβολισμὸς). Μπορεῖ νὰ γίνεται καὶ σιωπηρὴ ἀνάγνωση, γιὰ νὰ ἀσχοῦνται οἱ μαθητὲς στὴ γρήγορη ἀνάγνωση. Λεξιλόγιο 2.500 περίπου λέξεων.

3. Γραμματικὴ καὶ Συντακτικὸ. Συμπλήρωση τῆς διδ/λίας τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ Συντακτικοῦ μὲ βάση τὰ ἀναγνωστικὰ λογοτεχνήματα. Ὑπογράμμιση ἰδιωτισμῶν (γαλλισμῶν), παροιμιῶν καὶ συνωνύμων. Οἱ μαθητὲς ἀσχοῦνται προσεκτικὰ στὴν πλοκὴ τῆς γαλλικῆς γλώσσας, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ κατὰ λέξιν μεταφορὰ τῶν ἑλληνικῶν ἐκφράσεων στὴ γαλλικὴ.

4. Προφορικὲς ἀσκήσεις. Ἐπανάληψη τῶν ἀριθμητικῶν, τῶν ὀνομάτων τῶν χωρῶν καθὼς καὶ τῶν σπουδαιότερων τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος. Χρῆση συνθέτων ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἀπαρεμφάτου καὶ στοὺς δύο χρόνους τους. Ἐφαρμογὰς στὴν παθητικὴ φωνὴ καθὼς καὶ στὶς ἐρωτηματικὲς καὶ ἀρνητικὲς ἐκφράσεις. Ἐφαρμογὰς στὰ περιφραστικὰ ρήματα (AVOIR FAIM, ONTE, MA-PEUR) καὶ στὰ ἀπρόσωπα (IL FAIT FROID, CHAUD-IL PLEUT).

5. Ἀσκήσεις στὴ συνομιλία. Θέματα σχετικὰ μὲ τὶς ἐφευρέσεις, τὶς τέχνες, τὸν κινηματογράφον, τὴν τηλεόραση, τὸ θέατρο κτλ. Σύνταξη μικρῶν διαλόγων κτλ.

6. Ἀσκηση στὴ σύνταξη γαλλικῶν κειμένων. Γιὰ τὸ σκοπὸ θὰ γίνονται ἐπαναλήψεις αὐτῶν πού διδάχτηκαν, ἀσκήσεις γραμματικῆς καὶ συντακτικοῦ καθὼς καὶ σύντομες ἐκθέσεις ποιικιλίᾳ περιεχομένου.

7. Ἐκθέσεις. Σύνταξη ἐπιστολῶν, ἀπόδοσης θεμάτων πού ἀναγνώσθηκαν ἢ συζητήθηκαν καὶ σχετίζονται μὲ τὸν κινηματογράφον, τὴν τηλεόραση, τὸ θέατρο, τὶς τέχνες, τὸ ἐμπόριο, τὴ βιομηχανία, τὶς σπουδὲς κτλ. μὲ 80 περίπου λέξεις. Ἀσκηση τῶν μαθητῶν στὴν τήρηση σχετικοῦ μὲ τὸ θέμα διαγράμματος, ἀφοῦ ἐπαναληφθοῦν σὲ αὐτοὺς οἱ κυριότερες σχετικὰ μὲ τὸ θέμα λέξεις καὶ υποδειγματικὲς φράσεις.

8. Μετάφραση. Ἀσκηση ἀνὰ 15 ἡμέρας στὴ μετάφραση ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ στὰ γαλλικὰ.

9. Ὁρθογραφία. Σύντομη ἄσκηση στὴν ὀρθογραφία, μιὰ φορὰ τὴν ἐβδομάδα, σὲ κείμενα προετοιμασμένα, ὅπως καὶ στὴν Δ' τάξη. Διόρθωση κατ' ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ ὁρισμένων καὶ φορὰ τετραδίων.

ΙΧ. Φυσική Αγωγή "Ωρες 3.

Α' Τμήματα Αρρένων :

1) Άσκήσεις με κινησιολογική βάση το ρυθμό :

Βαδίσεις, μετατοπίσεις, δρόμοι, αναπηδήσεις, άλματα. Έλεύτερες ασκήσεις προς όλους τους άξονες και τα επίπεδα.

Συνασκήσεις και ασκήσεις για την επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

Άσκήσεις και συνασκήσεις με την χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών οργάνων. Άσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σχοινάκια, εμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, σχοινιά αναρρίχησης, ασκούς, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, δυναμόμετρα, βάρη, αναπηδητήρια κ.τ.λ.

2. Αγωνιστική γυμναστική :

Άσκήσεις αγωνιστικής γυμναστικής και στα έξι (6) αγωνίσματα (στο έδαφος, στο μονόζυγο, δίζυγο, έππο με λαβές, άλματα σε έππο, σε κρίκους).

Διδ/λία και εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων και στα έξι όργανα.

Διδ/λία των κανονισμών της αγωνιστικής γυμναστικής. Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

3. Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές.

Διδ/λία γυμναστικών-ψυχαγωγικών παιχνιδιών.

Μικρά παιχνίδια για την εισαγωγή και την προπόνηση στις άθλητικές παιδιές.

Όλοκληρωση της ατομικής τεχνικής και της ομαδικής τακτικής στις άθλοπαιδιές. Διδ/λία των κανονισμών.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

4. Κλασσικός Άθλητισμός :

Διδ/λία όλων των κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών της Β' Λυκείου αγωνισμάτων του κλασσικού άθλητισμού.

Τελειοποίηση της τεχνικής στα κυριότερα αγωνίσματα δρόμου, άλματος, και ρίψεως.

Διδ/λία της τεχνικής των σκυταλοδρομιών και των κανονισμών όλων των αγωνισμάτων.

Επιδίωξη καλύτερευσεως της ατομικής επιδόσεως των μαθητών στα αγωνίσματα της ειδικεύσεώς τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

5. Κολύμβηση :

Διδ/λία όλων των ειδών κολυμβήσεως και τελειοποίηση της ατομικής τεχνικής.

Διδ/λία της τακτικής της ομαδικής κολυμβήσεως και των κανονισμών.

Επιδίωξη καλύτερευσεως της ατομικής επιδόσεως των μαθητών στα αγωνίσματα της προτιμήςσεώς τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

Όλοκληρωση της διδ/λίας της ναυαγισσαστικής και της τεχνικής αναπνοής.

6) Λοιπά αθλήματα :

"Όπου οι γενικότερες συνθήκες το επιτρέπουν, οι μαθητές διδάσκονται και επιδίδονται σε ναυτικά, χιονοδρομικά, ορειβατικά, αεροναυτικά κ.τ.λ. αθλήματα. Κατά τη διδ/λία των αναφερομένων αθλημάτων επιδιώκεται ή τελειοποίηση της τεχνικής, ή ολοκληρωση της τακτικής και των κανονισμών, ή σχηματισμός ομάδων και ή δημιουργία, σύμφωνα με την κλίση των μαθητών, αθλητικών εκδηλώσεων.

7. Έλληνικοί χοροί :

Διδασκαλία των πανελληνίων χορών καθώς και άλλων χορών από διάφορες περιοχές της Ελλάδος και ιδιαίτερα της περιοχής όπου βρίσκεται το Λύκειο. Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθητές.

Β' Τμήματα Θηλέων :

1. Άσκήσεις με κινησιολογική βάση το ρυθμό :

Βαδίσεις, μετατοπίσεις, δρόμοι, αναπηδήσεις, άλματα. Έλεύτερες ασκήσεις προς όλους τους άξονες και τα επίπεδα.

Συνασκήσεις και ασκήσεις για την επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

Άσκήσεις και συνασκήσεις με τη χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών οργάνων. Άσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σχοινάκια, κορδέλες, στεφάνια, εμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, δοκούς, δίζυγα, πολύζυγα, αναπηδητήρια κ.τ.λ.

2. Αγωνιστική Γυμναστική :

Άσκήσεις αγωνιστικής γυμναστικής και στα τέσσερα (4) αγωνίσματα στο έδαφος, στο δίζυγο, στη δοκό και άλματα σε έππο).

Διδασκαλία και εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων και στα τέσσερα αγωνίσματα.

Διδασκαλία των κανονισμών της αγωνιστικής γυμναστικής. Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

3. Ρυθμική αγωνιστική γυμναστική :

Άσκήσεις ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής με κορίνες, μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια και κορδέλες.

Διδασκαλία και εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων με διάφορα όργανα.

Διδασκαλία των κανονισμών της ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

4. Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές :

Διδασκαλία γυμναστικών - ψυχαγωγικών παιχνιδιών.

Μικρά παιχνίδια για την εισαγωγή και την προπόνηση στις άθλητικές παιδιές. Όλοκληρωση της ατομικής τεχνικής και της ομαδικής τακτικής στις άθλοπαιδιές. Διδασκαλία των κανονισμών.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

5. Κλασσικός Άθλητισμός :

Διδασκαλία όλων των κατάλληλων για την ηλικία των μαθητριών της Β' Λυκείου, αγωνισμάτων του κλασσικού άθλητισμού.

Τελειοποίηση της τεχνικής στα κυριότερα αγωνίσματα δρόμου, άλματος, και ρίψεως.

Διδασκαλία της τεχνικής των σκυταλοδρομιών και των κανονισμών όλων των αγωνισμάτων.

Επιδίωξη καλύτερευσεως της ατομικής επιδόσεως των μαθητριών στα αγωνίσματα της ειδικεύσεώς τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

6. Κολύμβηση :

Διδασκαλία όλων των ειδών κολυμβήσεως και τελειοποίηση της ατομικής τεχνικής.

Διδασκαλία της τακτικής της ομαδικής κολυμβήσεως και των κανονισμών.

Επιδίωξη καλύτερευσεως της ατομικής επιδόσεως των μαθητριών στα αγωνίσματα της προτιμήςσεώς τους.

Συγκρότηση και προπόνηση ομάδων. Οργάνωση αγώνων.

Διδασκαλία της ναυαγισσαστικής και της τεχνικής αναπνοής.

7. Λοιπά αθλήματα :

"Όπου οι γενικότερες συνθήκες το επιτρέπουν, οι μαθητρίες διδάσκονται και επιδίδονται σε ναυτικά, χιονοδρομικά, ορειβατικά, αεροναυτικά κ.τ.λ. αθλήματα. Κατά τη διδασκαλία των αναφερομένων αθλημάτων επιδιώκεται ή καλύτευση της τεχνικής, ή ολοκληρωση της τακτικής και των κανονισμών, ή σχηματισμός ομάδων και ή δημιουργία, σύμφωνα με την κλίση των μαθητριών, αθλητικών εκδηλώσεων.

7. Έλληνικοί χοροί :

Διδασκαλία των πανελληνίων χορών καθώς και άλλων χορών από διάφορες περιοχές της Ελλάδος και ιδιαίτερα της περιοχής που βρίσκεται το Λύκειο.

Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθητρίες.

X. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ "Ωρα 1.

Σκοπός :

Τα μέλημα της Οικονομικής Γεωγραφίας αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους μαθητές στα στοιχεία της οικονομικής

κῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου (Βιομηχανία, Ἐμπόριο-Τουρισμός-Συγκοινωνίες-Ἐπικοινωνίες) καὶ νὰ ἐπισημάνει οἰκονομικά θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὴν Ἑλλάδα σήμερον.

Διδακτέα ὅλη :

I. Ἀνθρωπογεωγραφία.

Ὁ προϊστορικός ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ του. Προϊστορικοὶ χρόνοι καὶ οἱ ἐποχές τοῦ λίθου καὶ τῶν μετάλλων.

Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ ἀνθρώπου στὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ περιβάλλοντος στὸν ἄνθρωπο.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς. Δημογραφικά φαινόμενα-Μετακινήσεις πληθυσμῶν.

Συγκέντρωση ἀνθρώπων σὲ πόλεις - αἷτια καὶ συνέπειες. Πυκνότητα πληθυσμοῦ τῆς γῆς κατὰ ζῶνες. Φυλές καὶ γλώσσες.

Ὁ πολιτισμὸς : Ἔννοια, βαθμοί, ἀρχαῖες κοιτίδες πολιτισμοῦ.

Στοιχεῖα τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Θρησκεία, Ἐπιστήμη, τέχνη, οἰκονομία, Πολιτεία, Κράτος, Σύγχρονα κέντρα πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

II. Οἰκονομικὴ ζωὴ.

Γενικὲς ἔννοιες :

Παραγωγή : γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Παραγωγή :

Γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Πηγὲς ἐνέργειας :

Γαῖανθρακες, πετρέλαιο, λευκὸς ἄνθρακας, ἡλεκτρικὴ καὶ πυρηνικὴ ἐνέργεια.

Συγκοινωνίες-ἐπικοινωνίες, μεταφορὲς, ἐμπόριο.

Μεγάλαις οἰκονομικαῖς δυνάμεις - ὑπανάπτυκτες καὶ ὑπὸ ἀνάπτυξη χώρες.

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ διεθνὴς ἀγορά.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἶκον. Κοινότητα καὶ ἡ σύνδεση τῆς Ἑλλάδος μ' αὐτήν.

Σύγχρονα προβλήματα :

Ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ἐνεργειακὸ πρόβλημα.

XI. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ, ὥρες 1.

I. Ἀνθρωπολογία :

1. Τὸ ἐρειστικὸ σύστημα.
2. Τὸ μυϊκὸ σύστημα.
3. Τὸ πεπτικὸ σύστημα.
4. Ἡ ἀπομύζηση.
5. Τὸ ἀναπνευστικὸ σύστημα.
6. Ἡ παραγωγή τῆς φωνῆς.
7. Τὸ κυκλοφορικὸν σύστημα.
8. Τὸ οὐροποιητικὸν σύστημα.
9. Οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες.
10. Οἱ ἀδένες ἀναπαραγωγῆς καὶ τὸ γεννητικὸν σύστημα.
11. Τὸ νευρικὸν σύστημα.
12. Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα : Ἡ ὄραση. Ἡ ἀκοή, Ἡ ὄσφρηση. Ἡ γεύση.
13. Τὸ καλυπτήριον σύστημα.
14. Ἡ ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπινου ὁργανισμοῦ.

II. Ὑγιεινὴ :

1. Ἀέρας :

Φυσικὲς ιδιότητες τῆς ἀτμόσφαιρας. Θερμοκρασία τοῦ ἀέρος. Ἡ ὑγρασία τοῦ ἀέρος. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τὶς ὑψηλὰς θερμοκρασίες. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τὶς χαμηλὰς θερμοκρασίες. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση.

Ἡλιακὴ ἀκτινοβολία. Ἀτμοσφαιρικὸς ἡλεκτρισμός. Κλίμα καὶ καιρὸς. Τὸ ἡπειρωτικὸ κλίμα. Τὸ θαλάσσιον κλίμα.

Τὸ ὄρεινὸ κλίμα. Ρύπανση καὶ μόλυνση τοῦ ἀέρος. Διαταραχὲς ἀπὸ τὴν ἰοντογόνο ἀκτινοβολία.

2. Λοιμώδη νοσήματα :

Πύλη εἰσόδου τῶν μικροβίων στὸν ὁργανισμό. Ἀνοσία. Ἐμβόλια καὶ ὁροί. Γενικὰ μέτρα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν λοιμωδῶν νόσων. Συνήθη λοιμώδη νοσήματα στὴν Ἑλλάδα (ἀνεμοβλογιά, ἀσκαριδίαση, ἄχωρ (κασίδα), Βλεννόρροια, Γρίπη, Διφθερίτιδα, δυσεντερία, ἀμοιβαδικὴ δυσεντερία, Βακτηριακὴ δυσεντερία, ἐρυθρά, ἥπατίτιδα, Ἰλαρά, κοκίτης, κοινὸ κρυολόγημα, κυνάγχη ἢ ἀμυγδαλίτιδα, λέπρα, λύσσα, μελιταῖος πυρετός, ὀξεία ἐπιδημικὴ ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτιδα, ὁστρακία, παράτυφοι καὶ τυφοειδῆς πυρετός, παρωτίτιδα, πολιομυελίτιδα, σύφιλη, ταινία, ἐχινόκοκκος, τέτανος, τριήμερος πυρετός, φυματίωση, ψώρα, φθειρίαση).

3. Ἐπιδημιολογία μὴ λοιμωδῶν νόσων :

Κακοήθειες νεοπλασίες. Καρδιαγγειακὲς παθήσεις. Ἐλκος τοῦ στομάχου καὶ τοῦ δωδεκαδακτύλου. Διαβήτης. Ἀτυχήματα καὶ αὐτοκτονίες. Ψυχικὰ νοσήματα. Κληρονομικὲς καὶ συγγενεῖς νόσοι. Εὐγονική. Ὑγιεινὴ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Κοινωνικὰ νοσήματα καὶ κοινωνικὴ ὑγιεινή. Ἐπαγγελματικὴ ὑγιεινὴ καὶ Ἰατρικὴ τῆς ἐργασίας.

XII. ΛΑΤΙΝΙΚΑ Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν λατινικῶν εἶναι :

α) Νὰ μνησθεῖ τοὺς μαθητὲς στὸ βασικὸ λεξιλόγιον καὶ τὶς κύριες λειτουργίες μιᾶς ὑποδειγματικῆς πειθαρχημένης γλώσσας, ἡ ὁποία ἔχει δανείσει στὴν Ἐπιστήμη, στὴν Τέχνη καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ πολλὰ καὶ σημαντικὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς καὶ εἶναι ἡ μητέρα - γλώσσα τῶν σημαντικότερων γλωσσῶν τοῦ δυτικοῦ κόσμου.

β) Νὰ κἀν τοὺς μαθητὲς ἱκανοὺς νὰ διαβάσουν καὶ νὰ κατανοοῦν ἀπλᾶ κείμενα τῆς κλασσικῆς λατινικῆς Γραμματείας, ὥστε νὰ διεγερθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τοὺς γιὰ εὐρύτερη γνωριμία μὲ τὰ πολιτιστικὰ στοιχεῖα καὶ τὶς ἀξίες, τῶν ὁποίων αὐτὰ τὰ κείμενα εἶναι φορεῖς.

Διδακτέα ὅλη :

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. ὥρες 2.

Ἀνάγνωση καὶ μετάφραση ἀπλῶν λατινικῶν κειμένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο Ἀναγνωστικὸ τῆς Λατινικῆς.

Παράλληλα, καὶ μετὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ Ἀναγνωστικοῦ, συστηματικὴ διδασκαλία τῶν συνηθέστερων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἔγχειριδιον τῆς Λατινικῆς Γραμματικῆς σὲ τὴν ἑκτασθ ὅση χρειάζεται γιὰ μιὰ πρώτη γνωριμία τῶν μαθητῶν μετὰ τὴν γλῶσσαν αὐτὴ καὶ ὅση ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ καταστοῦν οἱ μαθητὲς ἱκανοὶ νὰ διαβάσουν, νὰ μεταφράσουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὸ περιεχόμενον τῶν διδασκόμενων λατινικῶν κειμένων.

Εἰδικώτερα :

α) Ἀπὸ τὴ Γραμματικὴ θὰ διδασκοῦν κυρίως : Τὰ στοιχεῖα ποὺ εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴ σωστὴ προφορὰ καὶ τὴν ἀνάγνωση τοῦ λατινικοῦ κειμένου. Οἱ πέντε κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν, τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ παραθετικά τοὺς χωρὶς τὶς λεπτότητες καὶ τὶς ἐξαιρέσεις ποὺ ἀφοροῦν τὸ σχηματισμὸ καὶ τὴν κλίση τύπων ποὺ σπανιότατα ἀπαντοῦν στὰ συνηθῆ κείμενα. Οἱ πρὸ συνηθισμένοι τύποι τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀπόλυτων καὶ τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Τὰ στοιχειώδη εἰσαγωγικὰ στὸ λατινικὸ ρῆμα. Τὸ βοηθητικὸ *esse* καὶ οἱ πρὸ συνηθῆς σύνθετοι τύποι του. Οἱ κλίσεις τῶν ὀμαλῶν ρημάτων. Ἀρχικοὶ χρόνοι. Τὰ συνηθέστερα ἀποθεματικά καὶ ἡμισυθετικά ρήματα καθὼς καὶ τὰ συνηθισμένα ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου καὶ κυρίως οἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι.

β) Ἀπὸ τὸ συντακτικὸν θὰ διδασκοῦν : Τὰ βασικώτερα καὶ ἀπλούστερα φαινόμενα τῆς λατινικῆς συντάξεως, ὅσα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ἀντιλαμβάνονται οἱ μαθητὲς τοὺς

τρόπους δομῆς τῆς ἀπλῆς καὶ τῆς σύνθετης λατινικῆς προτάσεως, σὲ βαθμὸν ποὺ τοὺς χρειάζεται γιὰ τὴν κατανόησιν συνήθων λατινικῶν κειμένων.

γ) Ἡ διδασκαλία τῶν γραμμικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων δὲν θὰ ἀκολουθεῖ τῇ συστηματικῇ κατὰ τάξιν τοὺς στὰ οἰκεία διδακτικὰ ἐγχειρίδια, ἀλλὰ θὰ παρακολουθεῖ τῇ σειρᾷ τῶν ἀσκήσεων τοῦ Ἀναγνώστου.

δ) Ἡ ἐμπέδωσις τῶν διδασκομένων θὰ ἐπιδιώκεται κυρίως μὲ γραπτὰς ἢ καὶ προφορικὰς ἀσκήσεις ποὺ θὰ περιλαμβάνουν:

1. Φράσεις καὶ μικρὰς - ἀπλῆς προτάσεις γιὰ συμπλήρωσιν ἢ μετασχηματισμὸν ὁρισμένων μερῶν τους.

2. Λέξεις, φράσεις καὶ μικρὰς - ἀπλῆς προτάσεις γιὰ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ εἰς λατινικὰ καὶ τὸ ἀντίθετο.

3. Πρέπει νὰ καταβάλλεται ἰδιαίτερη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀπομνημόνευσιν λέξεων καὶ φράσεων μὲ τίς ὁποῖες θὰ ἐμπλουτίζεται προοδευτικὰ τὸ λατινικὸν λεξιλόγιον τῶν μαθητῶν. Στερεότυπες λατινικὲς φράσεις ποὺ διατηροῦνται ἀκόμη ὡς ὅροι ἢ ἀποφθεγματικὲς ἐκφράσεις πρέπει νὰ ἐπισημαίνονται ἰδιαίτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ (Β) ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἄρθρο 3.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξιν Ἑσπερίνου Λυκείου Γενικῆς κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα	Ὁρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλλ. Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	3
Ἀρχαία Ἑλλ. Γλῶσσα καὶ Γραμμ.	5
Ἱστορία	2
Ψυχολογία	2
Ξένη Γλῶσσα	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	3
Ἀνθρωπολογία	1½ (1 ὥρ. α' τετρ.)
Ὑγιεινὴ	1½ (1 ὥρ. β' τετρ.)
Φυσικὴ Ἀγωγή	1
Σύνολο	25

2. Τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς προβλέπεται νὰ διδάσκεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴν τῶν μαθημάτων καὶ μὲ σύμπτυξιν τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἄρθρο 4.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποὺ καθορίζουν τὴν διδασκτέαν ὕλην τῶν Θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας, τῆς Ψυχολογίας, τῆς Ξένης Γλώσσας, τῆς Ἀνθρωπολογίας - Ὑγιεινῆς καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ἴδια μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερίων Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως.

Ἀπὸ τὴν ὕλην τοῦ μαθήματος τῆς Φυσ. Ἀγωγῆς θὰ γίνεταί ἐπιλογή κατ'ἀλλήλα προσαρμοσμένη στὴν ἰδιότητα τοῦ Ἑσπερίνου Λυκείου.

2. Ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως καθορίζεται ὡς ἑξῆς:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ ΩΡΕΣ 5.

Α. Γλωσσικὴ διδασκαλία: Ὁρα 1.

Θὰ συνεχιστεῖ καὶ θὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τοῦ Συντακτικοῦ. Τὸ μάθημα θὰ ξεκινᾷ ἀπὸ μιὰ σειρὰ παραδειγμάτων τῆς δημοτικῆς καὶ κατόπιν θὰ γίνεταί

ἡ μετάφρασις στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ. Ὅταν ὁλοκληρώνεται ἡ διδασκαλία ἐνὸς εὐρύτερου κεφαλαίου, ἡ γενικὴ θεώρησις τῶν φαινομένων ποὺ μελετήθηκαν θὰ γίνεταί μὲ ἀφορμὴ ἑνὰ ἀδίδακτο θέμα, ποὺ προσφέρεται γιὰ τὴν ἐδραίωσιν τῶν κύριων σημείων τῆς ὕλης ποὺ διδάχθηκε.

Β. Ἑρμηνεῖα Κειμένων ἀπὸ τὸ Πρωτότυπο, ὥρες 4 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 3 ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Βίον καὶ διδασκαλίαν τοῦ Σωκράτη, βίον καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογον ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου.

III) Μὲ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ ἡ συνολικὴ θεώρησις τοῦ διαλόγου, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθητὰς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴν δομὴν τοῦ ἔργου καὶ τίς ἀρετὰς τοῦ ὕφους τοῦ Πλάτωνα.

β) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἑκλογές), ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ Εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Ὁ ἱστορικὸς πυρήνας τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς του μὲ μυθολογικὰ στοιχεῖα. Ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μὲ σύντομην καὶ σαφὴ ἐκθεσιν τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος) - τὸ περιεχόμενον καὶ γενικὸν διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ὅπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου) - Ἡ ἀπόδρασις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἑλληνικὸν καὶ παγκόσμιον πολιτισμό.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραψωδιῶν: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144-804).

III) Ἡ γενικὴ θεώρησις, ποὺ θὰ γίνῃ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ ἔχει ὡς στόχον τὴν κατὰδειξιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν στὸ χαρακτῆρα τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπῶν (καὶ τὴν ἐξήγησίν τους).

γ) Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἢ ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἐν Λύλιδι, ὥρες 3 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Γέννησιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνδεσόν της μὲ τὴν διονυσιακὴν λατρείαν - Ὁ ἰδιαίτερος χαρακτῆρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἑορταὶς τοῦ Διονύσου καὶ παραστάσεις δραμάτων - Τὸ ἀρχαῖον θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του.

Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοί: Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργον τοῦ Εὐριπίδου.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τίς δύο τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρίνεται ἀποδοτικὸν ἀπὸ τὸ διδάσκοντα, τὰ χορικὰ μέρη μποροῦν νὰ διδασκῶνται ἀπὸ μετάφρασιν.

III) Ὅστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνείας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τῆς τραγωδίας. Μὲ τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας θὰ τοποθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης στὴν ἐποχὴν του καὶ στὸ λογοτεχνικὸν εἶδος ποὺ ἀνήκει, θὰ ἀνιχνευθοῦν τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ ἔργου ποὺ διδάχθηκε καὶ οἱ ἰδέες ποὺ ἐκφράζονται σ' αὐτό. Θὰ γίνῃ χαρακτηρισμὸς τῶν κυρίων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ θὰ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτῆρας του καὶ οἱ θεατρικὲς ἀρεταὶς του.

Γ. Ἑρμηνεῖα Κειμένων ἀπὸ μετάφρασιν.

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρα 1 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: τὴν δίκην τοῦ Σωκράτη, γενικὸν διάγραμμα, καὶ δομὴν τῆς Ἀπολογίας.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς Ἀπολογίας.

III) Στή γενική θεώρηση θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τη βαθύτερη ήθικη σημασία της 'Απολογίας να σχηματίσουν την εικόνα της πνευματικής, κοινωνικής και ήθικης προσωπικότητας του Σωκράτη από τα δεδομένα του κειμένου (σε συσχέτισμό με εκείνα του Κρίτων) και να διαπιστώσουν τη διαφορά της 'Απολογίας από τα γνωστά σε αυτούς ρητορικά κείμενα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

"Ωρες 2.

1. 'Η Μακεδονία και η άλλη 'Ελλάδα.
'Η Μακεδονία - Φίλιππος Β'.
'Ο 'Ελληνισμός στην 'Ασία - 'Αλέξανδρος
'Η 'Ελληνιστική περίοδος.
'Η πνευματική ζωή στην 'Ελληνιστική περίοδο.
Μεταφορά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.
2. 'Η Ρώμη και η 'Ελλάδα.
'Η παλαιότερη ιστορία της Ρώμης.
'Η εξάπλωση της Ρώμης.
Ρώμη και Καρχηδών - Ρώμη και 'Ανατολή.
'Επίλογος: 'Η προσφορά του ελληνιστικού κόσμου.
(Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 π.Χ.).
3. Συνέπειες των μεγάλων κατακτήσεων για τους Ρωμαίους κατακτητές: Οικονομία.
Κοινωνία (νέες κοινωνικές τάξεις, δούλοι).
Τρόποι ζωής (θρησκεία, γράμματα, τέχνες, εκπαίδευση).
Προσπάθειες για μεταρρύθμιση: Γράκχοι.
4. Δοκιμασίες της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας.
'Η στρατιωτική μεταρρύθμιση (του Μάρσιου) και οι συνέπειές της.
Πρώτα δείγματα τρομοκρατίας, δικτατορίας (Σύλλας).
'Η πρώτη Τριανδρία.
'Η δράση του 'Ιούλιου Καίσαρα.
Δεύτερη Τριανδρία. Κατάλυση της Δημοκρατίας
Ρωμαιοκρατία στην 'Ελλάδα 146 π.Χ. - 27 π.Χ.
5. Ρωμαϊκή Ειρήνη: 'Ασφάλεια και Εύνομία στους λαούς της Μεσογείου.
'Η εποχή του Αύγουστου. Οικοδόμηση του νέου Κράτους.
Δύο αιώνες αυτοκρατορίας (ως το τέλος των 'Αντωνίων).
'Ο ρωμαϊκός κόσμος στα χρόνια της ακμής (έννοτητα πολιτισμού, γράμματα, θρησκείες).
6. Το Ρωμαϊκό Κράτος στο δρόμο της παρακμής.
'Η κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. (εσωτερική αναρχία, δυναστεία των Σεβήρων, οι 30 τύραννοι, επαναστάσεις, νέοι έχθρες, διάσπαση της διοικητικής ενότητας).
Αίτια της παρακμής.
Διοικητικές μεταρρυθμίσεις.
'Ο Χριστιανισμός (ως την ώρα του Ουιάμβου).
Τέχνη Ρωμαϊκή και Χριστιανική (ως τις αρχές του 4ου αι.).
7. Πρωτοβυζαντινή 'Εποχή: 'Από την 'Αρχαιότητα στο Μεσαίωνα (324-610).
Οι δύο πρώτοι αιώνες (από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστίνου, 324-518).
Χριστιανισμός και 'Ελληνισμός, οι παράγοντες που συνθέτουν τη Φυσιονομία του Βυζαντίου.
'Η πολιτική των αυτοκρατόρων από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστίνου.
Κατάρρευση του Αυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικές επιδρομές (Γερμανοί - Ούννοι).
'Ο 'Ιουστινιανός και οι διάδοχοι (ως το 610 μ.Χ.).
'Η Χριστιανική-Βυζαντινή τέχνη (από 313-610 μ.Χ.).
8. Βυζαντινή 'Εποχή (610-1081 μ.Χ.) περίοδος α' (610-717):
Οι αγώνες του Βυζαντίου έναντι εξωτερικών εχθρών (από τον 'Ηράκλειο ως την άνοδο της δυναστείας των 'Ισαύρων, 610-717 μ.Χ.).
'Εμφάνιση και πρόσδος του 'Ισλάμ.

'Εξόρμηση των 'Αράβων (ως την αναχαίτισή τους στο Poitiers, 732 μ.Χ.).

'Ιδρυση Βουλγαρικού Κράτους στο Δούναβη.

'Εξελθνισμός του Βυζαντινού Κράτους.

9. Βυζαντινή εποχή (610-1081 μ.Χ. Περίοδος Β' (717-867) 'Υπέρβαση των δυσχερειών.

Εικονομαχία, Πολιτιστική ακτινοβολία:

Οι αυτοκράτορες.

Εικονομαχία.

'Αγώνες προς τους 'Αραβες και τους Βουλγάρους.

Το Παπικό Κράτος.

Παραμονές 'Ακμής (ή «νέα εποχή» του Μιχαήλ Γ').

Βυζαντινή Τέχνη της εποχής αυτής.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

"Ωρες 4

ΤΑΞΗ Β'

I. 'Αλγεβρα - Τριγωνομετρία:

1. 'Εξισώσεις β' Βαθμού:

'Επίλυση εξισώσεως β' βαθμού με ένα άγνωστο. 'Εννοια του μιγαδικού αριθμού. Πράξεις στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών. Είδος των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνύμου ax^2+bx+c . Συμμετρικές παραστάσεις των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνύμου συναρτήσει των συντελεστών του. Πρόσημο των ριζών του. Τροπή του ax^2+bx+c σε γινόμενο παραγόντων. Εύρεση δευτεροβάθμιας εξισώσεως όταν δίνονται οι ρίζες της. Πρόσημο του ax^2+bx+c για τις διαφορές πραγματικές τιμές του x . Μέγιστο ή ελάχιστο του τριωνύμου. Γραφική παράσταση της $x-ax^2+bx+c$.

2. 'Ανισώσεις β' Βαθμού:

'Επίλυση ανισώσεως β' βαθμού με έναν άγνωστο. 'Ανισώσεις άνωτερου βαθμού. Συστήματα ανισώσεων. Θέση πραγματικού αριθμού ως προς τις πραγματικές ρίζες του δευτεροβάθμιου τριωνύμου.

3. 'Εξισώσεις που ανάγονται σε δευτεροβάθμιες:

Διτετράγωνες εξισώσεις. Τροπή διπλών ριζικών σε άπλά. 'Αντίστροφες εξισώσεις. Διωνύμες και τριωνύμες εξισώσεις. 'Εξισώσεις με ριζικά β' τάξεως.

4. Συστήματα 'Εξισώσεων:

Συστήματα εξισώσεων από τις οποίες μία είναι δευτεροβάθμια. Άλλες απλές περιπτώσεις συστημάτων. Προβλήματα.

5. Πολυωνυμικές 'Εξισώσεις:

'Επίλυση πολυωνυμικής εξισώσεως. Τριγωνομετρικές εξισώσεις που ανάγονται σε πολυωνυμικές.

6. Μαθηματική 'Επαγωγή:

'Αρχή της μαθηματικής επαγωγής. 'Εφαρμογές.

7. 'Απόλυτος τιμή πραγματικού αριθμού:

'Ορισμός: 'Ιδιότητες: $(a)=(-a)$, $(x-a) \leq (x-a)$ $\Leftrightarrow x \leq a$, $a+b \leq (a)+(b)$, $(ab)=(a) \cdot (b)$, $(a/b)=(a/b)$
'Επίλυση εξισώσεων $a(x)+b=0$, $a(x)+bx+c=0$, $ax^2+bx+c=0$.

8. 'Ακολουθίες:

'Ορισμός. Μονότονη ακολουθία. Φραγμένη ακολουθία. Σύγκλιση ακολουθίας. Μηδενική ακολουθία. Σύγκλιση άθροίσματος, διαφορές, γινομένου και πηλίκου ακολουθιών. 'Εφαρμογή στον ύπολογισμό ρίζας εξισώσεως.

9. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Τριγωνομετρικοί αριθμοί άθροίσματος και διαφορές δύο τόξων. Σχέσεις των τριγωνομετρικών αριθμών ενός τόξου με τους τριγωνομετρικούς αριθμούς του διπλασίου τόξου.

II. Γεωμετρία: "Ωρες 1α' τετρ.

" 2 β' τετρ.

1. Κανονικά Πολύγωνα:

'Ορισμός. 'Ιδιότητες. Κατασκευές εξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, δεκαγώνου και πενταγώνου.

2. Μέτρηση Κύκλου:

Μήκος κύκλου. Εμβαδό κυκλικού δίσκου, κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος.

3. Εὐθείαι καὶ Ἐπίπεδα στὸ χῶρο.

Ἀξιώματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδων. Καθετότητα εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Διέδροι γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

ΦΥΣΙΚΗ

Τάξη Β' - Ὁρεσ 2.

Θερμότητα :

Διαστολὴ τῶν σωμάτων.

Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν υγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ τῶν υγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ θερμοκρασία. Πειραματικὴ μελέτη μεταβολῶν τῶν ἀερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία.

Μαγνητισμός :

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις Μαγνήτες.

Μαγνήτιση μὲ ἐπαφὴ καὶ ἐπαγωγὴ. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο.

Ὁρισμός μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ. Μαγνητικὴ ροή.

Μαγνητικὴ διαπερατότητα καὶ σχετικὴ κατάταξη τῶν ὑλικῶν. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες.

Μαγνητικὸ πεδίο τῆς Γῆς.

Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἑνὸς τόπου: μαγνητικὴ ἔγκλιση, μαγνητικὴ ἀπόκλιση. Μαγνητικὴ πυξίδα.

Στατικὸς Ἡλεκτρισμός :

1. Ἡλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἡλεκτρικὸ πεδίο :

Ὁρισμός ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἡλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεῖα. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότης ἀγωγῶ :

Ὁρισμός χωρητικότητος. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητος.

Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : χωρητικότης πυκνωτοῦ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτοῦ, σύνδεση πυκνωτῶν. Μορφὲς πυκνωτῶν.

ΧΗΜΕΙΑ

Τάξη Β'. Ὁρα 1.

(Συνέχεια ἐκ τῆς ὕλης τῆς Α' Λυκείου)

Ἀμέταλλα :

Ἀζώτο. Ἀμμωνία (περιληπτικά). Νιτρικὸ ὀξύ (περιληπτικά).

Ὄξειδιο τοῦ ἀζώτου. Ἀτμοσφαιρικὸς ἀέρας. Κυκλὸς τοῦ ἀζώτου στὴ φύση. Εὐγενὴ ἀέρια.

Φωσφόρος. Σπῖρτα. Φωσφορικὸ ὀξύ. Φωσφορικὰ ἄλατα. Λιπάσματα. Ἀνθρακας, φυσικοὶ καὶ τεχνητοὶ ἀνθρακες. Μονοξείδιο τοῦ ἀνθρακα. Διοξείδιο τοῦ ἀνθρακα. Ἀνθρακικὸ ὀξύ. Ἀνθρακικὰ ἄλατα. Κύκλος τοῦ ἀνθρακα στὴ φύση.

Πυρίτιο. Διοξείδιο τοῦ πυρίτιου. Πολύτιμοι λίθοι. Πυριτικὰ ἄλατα. Γυαλί.

Α' Διαλύματα :

Γενικὰ περὶ διαλυμάτων : Ἡλεκτρολύτες - Ἡλεκτρολύση - Θεωρίαι τῶν ἰόντων (Arrhenius)

Β' Ταξινόμηση τῶν Χημικῶν Ἐνώσεων :

Ὁξέα - Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων. Ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων

Βάσεις : Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν βάσεων. Ἀνυδρίτες τῶν βάσεων. Γενικὲς ἰδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Ἐξουδετέρωση.

Ἀλατὰ - Εἶδη ἀλάτων.

Ὄξειδια.

Χημικὰ ἰσοδύναμα ὀξέων, βάσεων, ἀλάτων.

Κανονικὰ διαλύματα, Ἰσχυρὸς ὀξέων - βάσεων.

Γ' Ταξινόμηση τῶν Στοιχείων :

Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων.

Σύγχρονη ἀτομικὴ θεωρία. Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

Ἰσότοπα - Ἰσοβαρὴ στοιχεῖα.

Δ' Μέταλλα :

Γενικὲς ἰδιότητες τῶν μετάλλων.

Διάκριση μετάλλων καὶ ἀμετάλλων.

Ἰδιότητες (Φυσικῆς, Μηχανικῆς, Χημικῆς).

Κράματα.

Ἐξυγωγή τῶν μετάλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Δευτέρα (Β) τάξη τῶν προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων

Ἀρθρο 5.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδ/ίας τους στὴ Β' τάξη τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων ὁρίζονται ὡς ἐξῆς :

Μαθήματα	ὥρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	8
Ἱστορία	4
Λατινικὰ	2
Ψυχολογία	2
Ξένη γλῶσσα συνεχιζόμενη	2
Γερμανικὴ Γλῶσσα	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	3
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1/2 (α' τετράμηνο 1 ὥρα)
Ἑγχειρίδιον Ἀνθρωπολογίας	1/2 (β' τετράμηνο 1 ὥρα)
Φυσικὴ Ἀγωγή	2
Σύνολο	36

2. Γιὰ καθὲς τάξη τοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου διατίθεται ἐπὶ πλέον ἓνα ἀπόγευμα τὴν ἐβδομάδα κατὰ τὸ ὅποιο οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες ἐπιδίδονται στὸν κλασσικὸ ἀθλητισμὸ, στὶς ἀθλοπαιδιές, στὴν κολύμβηση καὶ στὰ λοιπὰ ἀθλήματα.

Ἀρθρο 6.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποὺ ὁρίζουν τὴ διδασκτέα ὕλη τῶν θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλῶσσας καὶ Γραμματείας, τῆς Ἱστορίας, τῆς Ψυχολογίας, τῆς συνεχιζόμενης Ξένης Γλῶσσας, τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἑγχειρίδιον Ἀνθρωπολογίας, καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ὕδια μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων.

2. Γιὰ τὴν ὕλη τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῶν Φυσικῶν τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων (Κλασσικῶν) Λυκείων ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Παρόντος Π.Δ. ποὺ ὁρίζουν τὴ διδασκτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν ἀντιστοιχῶν μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. Τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων ἡ διδασκαλία ὕλη ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γραμματεία καὶ Γλῶσσα : Ὁρεσ 8

1. Ἡ Γλωσσικὴ διδασκαλία, ὥρες 2

Σκοπός :

α) Νὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς στὴ βαθύτερη γνώση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ νὰ μελετήσουν τὰ συνθετότερα συντακτικὰ φαινόμενα, πού ἡ λειτουργία τους εἶναι σημαντικὴ στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ λόγον.

β) Νὰ συνειδητοποιηθοῦν οἱ ὁμοιότητες καὶ οἱ διαφορὲς (στὸ λεξιλόγιον, στὸ τυπικὸ καὶ στὴ σύνταξιν) τῆς νέας ἑλληνικῆς (δημοτικῆς) μετὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν καὶ

γ) Νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ ἱκανότης τῶν μαθητῶν στὴ μεταφορὰ (μετάφραση) ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα.

Ἦλη :

Θὰ διδασκοῦν περίπου 30 θέματα ἀπὸ περὶ καίμενα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς (Ἡ διδασκαλία κάθε θέματος δὲν πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τὰς 2 διδασκαλικὰς ὥρας). Τὰ θέματα πού θὰ ἐπιλεγοῦν πρέπει νὰ πληροῦν τὰς ἑξῆς προϋποθέσεις.

α) Νὰ περιέχουν τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς ἐνδιαφέρουσας ιδέας ἢ τὴν περιγραφὴν ἐνὸς αὐτοτελοῦς περιστατικοῦ (εἴτε ἱστορικοῦ εἴτε τῆς δημόσιας ἢ ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων), χωρὶς νὰ ξεπερνῶν τοὺς 20 στίχους.

β) Νὰ προσφέρονται γιὰ τὴ μελέτη συνθετοτέρων συντακτικῶν φαινομένων ἢ γιὰ τὴ συμπλήρωσιν ἐλλείψεων τῶν μαθητῶν στὴ Γραμματικὴν.

γ) Νὰ παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον αἰσθητικόν, ὥστε ἀπὸ ἀποψη μορφῆς νὰ μὴν ὑστεροῦν ἀπὸ τὰ διδασκόμενα στὴν τάξιν καίμενα. Καλὸ εἶναι, τὰ διδασκόμενα κάθε φορὰ θέματα νὰ ἔχουν περιεχόμενον συγγενικὸν μετὰ τὸν τοῦ διδασκόμενου στὴν τάξιν ἀρχαίου κειμένου καὶ μάλιστα νὰ ἀνήκουν στὸ ἴδιον γραμματολογικὸν εἶδος ἢ καὶ στὸν ἴδιον συγγραφέα.

2. Ἑρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπον, ὥρες 6 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 5 ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

α) Πλάτωνος : Κρίτων - Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Βίον καὶ διδ/λίαν τοῦ Σωκράτη, βίον καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογον ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου «Κρίτων». Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τοῦ διαλόγου, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθητὲς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία καὶ τὴν δομὴν τοῦ ἔργου.

III. Στὸ ὑπόλοιπον διδάσκειον θὰ γίνῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία ἐκλεκτῶν παραγράφων τῆς Ἀπολογίας τοῦ Σωκράτη (Κεφ. 1-3 στὸ σύνολόν τους καὶ παραγράφων τῶν κεφ. 5-6, 9-12, 16, 18, 20, 28 καὶ 29), ἀφοῦ προηγουμένως δοθεῖ τὸ γενικὸν διάγραμμα τοῦ ἔργου, τὸ περιεχόμενον τῶν ἐνδιάμεσων ἐνοτήτων θὰ δοθεῖ περιληπτικᾶ.

IV. Θὰ ἀκολουθήσει γενικὴ θεώρησις τῶν δύο πλατωνικῶν κειμένων, γιὰ νὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς νὰ σχηματίσουν τὴν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς προσωπικότητος τοῦ Σωκράτη καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὰς ἀρετὰς τοῦ Πλάτωνα ὡς πεζογράφου.

β) Ὁμήρου Ἰλιάδα (Ἑκλογές), ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὴν 31 Ἰανουαρίου.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Ὁ ἱστορικὸς πυρῆνας τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς του μετὰ μυθολογικὰ στοιχεῖα ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μετὰ σύντομον καὶ σαφὲς ἔκθεσιν τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος) - Περιεχόμενον καὶ γενικὸν διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ἔπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου) - Ἡ ἐπίδρασις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἑλληνικὸν καὶ τὸν παγκόσμιον πολιτισμό.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραψωδιῶν : Α (στ. 1 - 305), Ε (στ. 1 - 317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144 - 804).

III. Παράλληλα θὰ διδασκοῦν στοιχεῖα μετρικῆς : Τὸ μέτρο - τὰ προσωδϊκὰ μέτρα - ὁ δακτυλικὸς ἐξάμετρος, καὶ θὰ γίνῃ ἀσκησης τῶν μαθητῶν στὴν ἐμμετρὴ ἀνάγνωσιν.

IV. Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας θὰ ἀκολουθήσει γενικὴ θεώρησις, πού θὰ ἔχει ὡς στόχον τὴν κατάδειξιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν στὸ χαρακτηριστικὸν τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπῶν (καὶ τὴν ἐξήγησίν τους).

γ) Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αἰδίῳ, ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὥρες 3.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Γέννησιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνδεσιν τῆς μετὰ τὴν διονυσιακὴν λατρείαν. Ὁ ἰδιαίτερος χαρακτήρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἑορτὲς τοῦ Διονύσου καὶ παραστάσεις δραμάτων στὴν Ἀθήνα - Τὸ ἀρχαῖον θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του - Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ : Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργον τοῦ Εὐριπίδου - Ἡ σχετικὴ μετὰ τὴν Ἰφιγένειαν μυθολογικὴ παράδοσις.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τὰς δύο τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρίνεται ἀποδοτικὸν ἀπὸ τὴν διδασκόνταν, τὰ χορικά μέρη μποροῦν νὰ διδασκοῦν ἀπὸ μετάφραση. Παράλληλα θὰ διδασκοῦν ὁ ἱαμβικὸς τρίμετρος καὶ θὰ ἀσκηθοῦν οἱ μαθητὲς στὴν ἐμμετρὴ ἀνάγνωσιν τῶν διαλογικῶν μερῶν τῆς τραγωδίας.

III. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνείας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τῆς τραγωδίας. Μετὰ τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας θὰ τοποθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης στὴν ἐποχὴν του καὶ στὸ λογοτεχνικὸν εἶδος πού ἀνήκει, θὰ ἀνιχνευθοῦν τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ ἔργου πού διδάχθηκε καὶ οἱ ιδέες πού ἐκφράζονται σ' αὐτό, θὰ γίνῃ χαρακτηρισμὸς τῶν κύριων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ θὰ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτήρας του καὶ οἱ θεατρικὲς ἀρεταί του.

δ) Θουκυδίδης, Δημογορίαι : Ὁρεσ 2 ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Σύντομον ἐπανάληψιν τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδου, τὴν θέσιν τῶν δημογοριῶν μέσα στὸ ἔργον του καὶ τὸ ἱστορικὸν πλαίσιον τῆς κάθε δημογορίας πού θὰ διδασκοῖται.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν κεφ. 37-50 (Δημογορίαι Κλέωνος-Διοδότου) καὶ 53-68 (Δημογορίαι Πλαταιῶν - Θηβαίων) τοῦ Γ' βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδου.

III. Μετὰ τὴν συνολικὴν θεώρησιν, πού θὰ ἀκολουθήσει τὴν ἐρμηνείαν κάθε ζεύγους δημογοριῶν, θὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς νὰ κατανοήσουν τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴν δομὴν καὶ τὰς ρητορικὰς ἀρετὰς κάθε λόγου ξεχωριστὰ καὶ σὲ ἀντιπαράθεσιν τῶν δύο λόγων μεταξύ τους. Θὰ γίνῃ σύγκρισιν μετὰ τὰ διδασκόμενα ὡς τὴν τάξιν αὐτὴ ρητορικὰ κείμενα καὶ θὰ συζητηθεῖ τὸ θέμα τῆς αὐθεντικότητος τῶν δημογοριῶν τοῦ Θουκυδίδου.

3. Εἰσαγωγή στὴν κλασσικὴν φιλολογίαν (1 ὥρα ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους).

Σκοπός :

Ἡ πρώτη συστηματικὴ μύση τῶν μαθητῶν στὴν ἐπιστήμην τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, ἡ γνωριμία τους μετὰ τοὺς διάφορους κλάδους τῆς καὶ ἡ συνειδητοποίησις τῆς σημασίας τῆς γιὰ τὸν παγκόσμιον καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸ νεοελληνικὸν πολιτισμό.

Υλη :

I. Ἡ κλασσικὴ φιλολογία ὡς ἀνθρωπιστικὴ ἐπιστήμη. Περιεχόμενο, ὁρισμός καὶ κλάδοι τῆς κλασσικῆς φιλολογίας.

II. Ἡ παράδοση τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν κειμένων :

Εἰσαγωγή: Οἱ σχετικὲς φιλολογικὲς ἐπιστῆμες :

1. Γραφή: Προέλευση τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου - Τὰ ἐλληνικὰ ἀλφάβητα: τοπικὰ ἀλφάβητα - ἐνοποίηση ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου - Ἐπίδραση στὸ λατινικὸ καὶ τὸ σλαβικὸ ἀλφάβητο. Τύποι ἐλληνικῶν γραφῶν: ἡ μεγαλογράμματη καὶ ἡ μικρογράμματη γραφή.

2. Ὑλεις γραφῆς - τύποι βιβλίων: Πάπυρος - μεμβράνη - χαρτί. Κύλινδρος καὶ κώδικας.

3. Ἀντιγραφή φιλολογικῶν κειμένων: α) Κλασσικὴ ἐποχὴ - ἀλεξάνδρινὴ ἐποχὴ: Ἀλεξάνδρεια καὶ Πέργαμος - Ἐπιλογὴ κειμένων καὶ «κανόνες» συγγραφέων, β) Βυζαντινὰ κέντρα γραφῆς (Πρώτη Ἀναγέννηση: Ἀρέθας (Scriptoria μοναστηριῶν) - Ἀναγέννηση - Editiones Primae.

4. Ἀξιολόγηση τῶν κωδίκων - Χρονολόγησή τους (ὕλη - τύπος γραφῆς - χάραξη κ.λπ.). Ἡ προσφορά τῶν φιλολογικῶν παπύρων.

5. Ἡ δραστηριότητα τῶν νεώτερων φιλόλογων γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἀρχαίων κειμένων. Οἱ σπουδαιότερες σειρὲς ἐκδόσεως ἀρχαίων συγγραφέων.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ, Ὡρες 2.

A. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς 31 Ἰανουαρίου:

1. Γλωσσικὴ διδασκαλία, Ὡρες 1.

Συνέχεια τῆς ἀναγνώσεως, τῆς μεταφράσεως καὶ τῆς γλωσσικῆς ἐπεξεργασίας κειμένων ἀπ' τὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο τοῦ Lhomond, ὅπως στὴν Α' τάξη. Συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς Γραμματικῆς μετ' ἐξέταση καὶ ἐμπέδωση κυρίως τῶν γραμματικῶν φαινομένων ποὺ δὲν διδάχτηκαν στὴν προηγούμενη τάξη. Παράλληλα θὰ γίνῃ συστηματικὴ διδασκαλία τῶν κυριότερων, ἰδιόμορφων κυρίως, συντακτικῶν φαινομένων τῆς λατινικῆς (γερούδιον, γερούδιακό, ὕπτιον, γερούδιακὴ ἔλξη, ἀφαιρετικὴ, ἀκολουθία τῶν χρόνων κ.τ.δ.).

Τὰ ὅσα προβλέπονται στὶς περιπτώσεις Αβ καὶ Αγ τοῦ προγράμματος τῆς Α' τάξεως Κλασσικοῦ Λυκείου ἰσχύουν καὶ γιὰ τὴν τάξιν αὐτή.

2. Ἑρμηνεία Κειμένων, Ὡρες 1.

Ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία τοῦ βίου τοῦ Ἀνίβη τοῦ Καρνηλίου Νέπωτα ἀπὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο.

B. Ἀπὸ τὴν 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους :

Ἑρμηνεία Κειμένων, Ὡρες 2.

Ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία ἐπιλεκτῶν περικοπῶν ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος De Sello Civilli.

Κατὰ τὴ διδασκαλίαν τῶν κειμένων: Σύντομα στοιχεῖα γιὰ τὸ βίον καὶ τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων ποὺ διδάσκονται καὶ ἀδρομερὲς ἐπισκόπηση τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πνευματικοῦ πλαισίου στὸ ὁποῖο ἐντάσσονται πρόσωπα καὶ γεγονότα.

Γερμανικὴ Γλῶσσα. Ὡρες 2.

Διδακτέα Ὑλη.

Προφορά :

α) Ὁρθὴ προφορὰ καὶ τονισμός μετ' συστηματικὰς ἀσκήσεις. Ἰδιαίτερη προσοχὴ στὰ γράμματα ποὺ προφέρονται διαφορετικὰ στὴ Γερμανικὴ ἀπ' ὅτι στὴν Ἑλληνικὴ.

β) Καθοδήγηση καὶ εἰσαγωγή στὴ συνειδητὴ καὶ κριτικὴ ἀκρόαση ὡς προϋπόθεση γιὰ μιὰ σωστὴ προφορὰ.

Προφορικὲς Ἀσκήσεις :

1. Ἐπεξεργασία καὶ κατανόηση ἀπλῶν κειμένων καὶ διαλόγων.

2. Ὑποδειγματικὲς ἀσκήσεις μετ' σκοπὸ τὴν ἀσφαλή καὶ συστηματικὴν γνώσιν τῆς Γραμματικῆς, τοῦ Συντακτικοῦ καὶ τοῦ Λεξιλογίου.

3. Ἀνάθεση ῥόλων μετ' ἀντίστοιχὴ ἀπόδοση διαλόγων.

4. Ἐρωτήσεις καὶ ἀπλὲς συζητήσεις σχετικὲς μετ' αὐτὰ κείμενα καὶ μετ' πληροφορίες γιὰ τὶς χῶρες ὅπου ὁμιλεῖται ἡ γερμανικὴ καὶ κυρίως τὴ Γερμανία.

5. Τροποποίηση διαλογικῶν κειμένων ὡς πρὸς τὸ πρόσωπο καὶ τὸ χρόνο μετ' σκοπὸ τὴ χρῆσιν ἀντίστοιχων γραμματικῶν τύπων.

6. Μετασχηματισμός τῶν κειμένων σὲ διαλόγους καὶ τῶν διαλόγων σὲ ἀφηγήσεις.

7. Σύντομες συζητήσεις σὲ θέματα καθημερινῆς ζωῆς (π.χ. σπίτι καὶ κατοικία, ἀναζήτησις κατοικίας, συναντήσεις, ταχυδρομεῖο, ψώνια, πληροφορίες, γιὰ τὸ δρόμο, τὴ συγκοινωνία, γιὰ ἀτυχήματα, καὶ γιὰ ἄλλα περιστατικά).

Ἀνάγνωση :

α) Ἀνάγνωση Ἰδιωματισμῶν καὶ προτάσεων, ποὺ γράφονται ἀπὸ τὸ διδάσκοντα στὸν πίνακα.

β) Ἀνάγνωση κειμένων καὶ διαλόγων σχετικῶν πρὸς τὰ ὑπ' ἀριθ. 7 τῶν «προφορικῶν ἀσκήσεων» θέματα.

γ) Ἀνάγνωση κειμένων ἀπὸ διάφορα ἀναγνωστικὰ βοηθητικὰ βιβλία (Lesehefte).

Λεξιλόγιο :

Τὸ λεξιλόγιον αὐτῆς τῆς τάξεως περιλαμβάνει περίπου 800 λέξεις τοῦ βασικοῦ γερμανικοῦ λεξιλογίου. Ἡ ἐκλογή τῶν λέξεων καὶ τῶν σχετικῶν ἐκφράσεων γίνεται μετ' βάση τῆς συχνότητος καὶ χρησιμότητός τους στὴν καθημερινὴ ζωὴ.

Γραμματικὴ καὶ Συντακτικὴ :

1. Γενικὴ τοῦ οὐσιαστικοῦ.

2. Κλίσις τοῦ ἀσθενοῦς οὐσιαστικοῦ (ὀνομαστικῆ, αἰτιατικῆς, δοτικῆς, γενικῆς στὸν ἐνικό καὶ πληθυντικό).

3. Κλίσις τῆς ἀόριστης ἀντωνυμίας (Ein, Welcher) καὶ ἡ χρῆσις τῆς.

4. Ἡ ἀπρόσωπη ἀντωνυμία «ES» καὶ ἡ θέση τῆς στὴν πρόταση.

5. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία, χρῆσις καὶ κλίσις.

6. Κλίσις τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας.

7. Ἀπάντηση μετ' πρόθεσιν καὶ ἀόριστη ἀντωνυμία.

8. Ὁ παρωχημένος χρόνος.

9. Παρακείμενος.

10. Ὑπερσυντέλικος.

11. Προστακτικὴ.

12. Συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας γιὰ τὰ βοηθητικὰ ῥήματα.

13. Κλίσις ἐπιθέτου.

14. Δευτερεύουσες προτάσεις: αἰτιολογικὲς, συνδετικὲς, συγκριτικὲς, προτάσεις εἰσαγόμενες μετ' «DASS».

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συστηματικὲς γραπτὲς ἀσκήσεις ζητοῦνται ἀπὸ τὸ μαθητὴ μόνο σχετικὰ μετ' ὅ,τι ἔχει διαβάσει ἢ ὁμιλήσει.

1. Ὑποχρεωτικὴ ἀντιγραφή κειμένων καὶ διαλόγων περιεχομένων στὸ διδ. βιβλίον.

2. Ὑπαγορεύσεις.

3. Γραπτὲς ἀσκήσεις γραμματικῆς στὴν αἰθούσα καὶ στὸ σπίτι.

4. Συμπλήρωση έλλειπτών κειμένων για γραμματική και ορθογραφική άσκηση.
5. Γραπτός μετασχηματισμός τῶν διαλόγων.
6. Γραπτός μετασχηματισμός τῶν κειμένων σὲ διαλόγους.
7. Μετασχηματισμός τῶν διαλόγων σὲ ἀφηγηματικὲς ἐκθέσεις ὡς ἄσκηση στὴν ἀφηγηματικὴ διατύπωση καὶ ὡς προάσκηση γιὰ τὴ σύνταξη ἐκθέσεως.

8. Πρῶτες σύντομες ἐκθέσεις σὲ θέματα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ περιέχονται στὸ διδακτικὸ βιβλίο.

Στὸν Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀναθέτουμε τὴ δημοσίευση καὶ τὴν ἐκτέλεση τοῦ παρόντος.

Ἀθῆναι, 10 Νοεμβρίου 1978

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομή τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πουλιοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1974 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	600
2. » » » Β'	»	700
3. » » » Γ'	»	500
4. » » » Δ'	»	1.000
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κτλ	»	500
6. » » » Παράρτημα	»	300
7. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	3.000
8. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	200
9. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	6.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	30
2. » » » Β'	»	35
3. » » » Γ'	»	25
4. » » » Δ'	»	50
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κτλ	»	25
6. » » » Παράρτημα	»	15
7. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	150
8. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	»	10
9. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	300

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 3 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 40 σελ. 8 δρχ., ἀπὸ 41 ὡς 80 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἀνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 15 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στὸ Τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

A'. Δημοσιεύματα Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν:

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	400
2. Τῶν καταστατικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν ...	»	10.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	»	2.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων πρὸς γενικὴ συνέλευση, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/70 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὰ διατάξεις	»	1.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυση Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, κατὰ τὸ Β.Δ. 20/5/1939 ...	»	200
6. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	»	4.000
7. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	»	1.000
8. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν»	»	600
9. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ πωροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, τῶν ἐκθέσεων κερισιακῶν στοιχείων Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν γενικά, καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Ν. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τίς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	4.000
10. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς πλημμελοσύνης πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν Ἐλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀνακοινώσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	2.000
11. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν»	»	10.000

12. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/67» ..... Δραχ. | 1.000 |

13. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ Χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/1967» ..... » | 1.000 |

B'. Δημοσιεύματα Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	»	1.000
2. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	400
3. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων	»	200
4. Τῶν ἰσολογισμῶν	»	1.000
5. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.000

Γ'. Δημοσιεύματα Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγίσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	1.000
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.000

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος, τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων.

»	»	400

Τὸ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων στὸ Τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης, ποὺ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ), ὁρίσθηκε γενικά σὲ 50/o.

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἐναντὶ ἀποδεικτικοῦ εἰσπραξέως, τὸ ὅποιο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δεκάτο νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλυγόν συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: κατὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τίς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 185) ἐγκύκλιες διαταγῆς τοῦ Γ.Λ.Ν.

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολὴ τους γίνεται μὲ ἐπιταγὴ μαζί μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ